

De vervlechting van het 'Amerikaans Exceptionalisme' in de Amerikaanse buitenlandse politiek.

Student: Noortje van Velthoven

Studentnummer: 4154177

Onderwijsinstelling: Universiteit Utrecht

Opleiding: Taal en Cultuur Studies

Docent: Christ Klep

Aantal woorden: 8694

Plaats: Utrecht

SAMENVATTING

'Het Amerikaans Exceptionalisme' is een begrip waar veel over is geschreven als breed fenomeen. Echter blijkt er minder te zijn geschreven over de wijze waarop het Amerikaans exceptionalisme per presidentschap als instrument van het buitenlands beleid wordt gebruikt. Zo is er in dit onderzoek gepoogd antwoord te krijgen op wat voor wijze de Amerikaanse presidenten, Woodrow Wilson, Harry Truman en George H. W. Bush in de twintigste eeuw gebruik maakten van het Amerikaans exceptionalisme als instrument binnen het buitenlands beleid? Zo maakten alle drie de presidenten er gebruik van wanneer ze reageerden op cruciale keerpunten als de Eerste en Tweede Wereldoorlog en het einde van de Koude Oorlog, waarin ze een doorslaggevende rol speelden in het creëren van een nieuwe liberale orde.

Het Amerikaans exceptionalisme wordt aan de hand van verschillende interpretaties binnen dit onderzoek benaderd als: *De Goddelijke zending van de Verenigde Staten om vrijheid en democratie in de wereld te verspreiden vanwege zijn onloochenbare bestemming op basis van unieke karakteristieken: vrijheid, gelijkheid, individualisme, populisme en laissez-faire houding.*

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van het behandelen van de thema's - de Uitdaging van het Keerpunt, de Liberale Orde, Bronanalyse - per presidentschap. *De Uitdaging van het Keerpunt* kijkt naar de manier waarop de presidenten zijn prioriteiten hebben proberen te herschikken na een keerpunt. *De Liberale Orde* focust op hoe de presidenten te werk gaan bij het herordenen van de wereld. *Bronanalyse* analyseert drie belangrijke speeches waarin wordt gekeken naar de manier waarop de presidenten hun boodschap uitdrukken en hoe ze zichzelf positioneren in de wereld.

Uit het onderzoek blijkt dat de presidenten Woodrow Wilson, Harry Truman en George H. W. Bush op dezelfde wijze gebruik maken van het Amerikaans Exceptionalisme als instrument binnen het buitenlands beleid. Zo vormt het Amerikaans exceptionalisme na een keerpunt een geloof waar ze zich telkens aan vastklampen en wat hen in staat stelt zich op te stellen als hoofdverantwoordelijke voor het verspreiden van vrijheid, vrede en democratie in de wereld via de introductie van een nieuwe liberale internationale orde. Het geeft houvast aan de rol die ze moeten vervullen en op deze wijze legitimeert het de Amerikaanse daden en acties na een keerpunt. Door daar in een speech de juiste woorden aan te verlenen en zich te positioneren als vredestichter, wordt het vanzelfsprekend gemaakt dat deze rol voor de Verenigde Staten is weggelegd. Dit betekent dat de voornaamste conclusie die uit mijn paper getrokken kan worden is dat het Amerikaans exceptionalisme dient als raamwerk waaruit de gehele buitenlandse politiek na een keerpunt verklaard en gelegitimeerd kan worden. Het is bepalend voor de manier waarop Amerika zichzelf positioneert, welke rol het inneemt en op welke wijze het opereert in de wereld.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inleiding

De doorslaggevende rol van het gebruik van het 'Amerikaans Exceptionalisme' als instrument binnen de Amerikaanse buitenlandse politiek. 4

Hoofdstuk 1 De historiografie van het Amerikaans exceptionalisme 6

Hoofdstuk 2 Thema's 9

2.1 De 'Uitdaging' van het Keerpunt 9

2.2 De Liberale Orde 12

2.3 Bronanalyse 20

Conclusie 24

Literatuurlijst 26

Bijlage I 27

Bijlage II 31

Bijlage III 36

INLEIDING.

De doorslaggevende rol van het gebruik van het ‘Amerikaans Exceptionalisme’ als instrument binnen de Amerikaanse buitenlandse politiek.

De theoretische verwoording van het Amerikaans exceptionalisme werd door de Franse filosoof Alexis de Tocqueville geïntroduceerd in 1831. Vanaf dit moment blijkt het begrip een brede ingang te hebben gevonden. Het ‘Amerikaans exceptionalisme’ is de perceptie dat de Verenigde Staten kwalitatief verschilt van andere ontwikkelde landen vanwege een unieke ontstaansgeschiedenis, nationaal credo, historische evolutie en kenmerkende politieke en religieuze instellingen.¹ Daarmee is het exceptionalisme een geloofsartikel van de Verenigde Staten, dat het idee van een historische missie uitdrukt. Zo omschreef de invloedrijke Democratische schrijver-journalist John O’Sullivan rond 1875 de Verenigde Staten als ‘de natie van vele [...], voorbestemd om de mensheid deelgenoot te maken van de uitmuntendheid van goddelijke uitgangspunten. [...] We zijn de natie van vooruitgang, van individuele vrijheid, van universele bevrijding uit slavernij’.² Het eerste duidelijke teken van het Amerikaans exceptionalisme was de ‘Manifest Destiny’, een mengeling van de absolute overtuiging dat Amerikanen fundamenteel anders waren vergeleken met de Europeanen en dat ze aanspraak mochten maken op territoriale rechten in Noord Amerika. Zo omschreef John O’Sullivan dit proces als ‘de vervulling van onze onloochenbare bestemming om het continent te bedekken dat ons door God is toegewezen voor de vrije ontwikkeling van onze jaarlijks vermeerderende miljoenen’.³

Al vanaf de negentiende eeuw wordt de Verenigde Staten in politiek en geschiedschrijving vereenzelvigd met zijn exceptionalistische karakter en worden politieke besluitvorming en daden in verband gebracht met dit karakter. Een voorbeeld hiervan is hoe hoogleraar Geschiedenis Raymond J. Haberski, de invasie van Amerika in Irak in 1991 deels verklaart aan de hand van het Amerikaans exceptionalisme ‘that because many americans believe there is something exceptional about their nation and its history, they also expect it to act morally.’⁴ Dit voorbeeld geeft aan dat het exceptionalisme een belangrijke analytische invalshoek biedt. Daarnaast ondersteunt het voorbeeld een rolverdeling waarin Amerika met zijn buitenlands beleid het moreel activisme omarmt in tegenstelling tot het isolationisme. Vanaf het begin van de negentiende eeuw hielden presidenten

¹ Byron E. Shafer, *Is AMERICA DIFFERENT?: A NEW LOOK AT AMERICAN EXCEPTIONALISM*. Clarendon Press (1991)

² Johan van Overtveld, *De Ontwakende Reus: Waarom Amerika de 21ste eeuw zal domineren?*, Uitgeverij Polis (September 2015) Voetnoot 99

³ Idem. Voetnoot 98

⁴ Raymond, J. Haberski, Jr. ‘A theology of American Exceptionalism? Iraq, Civil Religion and American Public Morality’ Center for the Study of the Americas, Copenhagen Business School (Kopenhagen 2009) <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/06e46416-9a2c-4f87-969e-0299d0baca0a.pdf>

zoals James Monroe, vooral door middel van de Monroe Doctrine, zich afzijdig van bemoeienis met vooral de Europese machtspolitiek. In de twintigste eeuw, naar aanleiding van vernietigende internationale conflicten als de beide wereldoorlogen en wezenlijke bedreigingen van Amerikaans economische en of politieke belangen in met name de Koude Oorlog, kozen presidenten ervoor over te gaan op meer activistische beleidsvormen in plaats van een isolationistische politiek. Een voorbeeld hiervan was de ontwikkeling van de Truman Doctrine door president Harry Truman na de Tweede Wereldoorlog, die steun beloofde aan alle democratieën.⁵

Zo is de strijd tussen het isolationisme en een moreel gedreven activistisch buitenlands beleid, misschien wel het belangrijkste vraagstuk van de Amerikaanse buitenlandse politiek geweest. Beide hebben hun evidente voor- en nadelen en bepalen de manier van opereren van de Verenigde Staten gedurende de twintigste eeuw, met name tijdens cruciale keerpunten als de Eerste en Tweede Wereldoorlog en het einde van de Koude Oorlog. De Verenigde Staten reageerde op deze keerpunten met een gericht buitenlands beleid, waarin het Amerikaans exceptionalisme als belangrijk instrument werd gebruikt voor zijn pretentie als 'vredestichter' van de wereld en bij het herordenen van de wereld.

Maar op wat voor wijze werd er binnen het buitenlands beleid eigenlijk precies gebruik gemaakt van dit instrument? Ondanks dat er veel is geschreven over het Amerikaans exceptionalisme als breed fenomeen blijkt er met name minder te zijn geschreven over de wijze waarop het Amerikaans exceptionalisme per presidentschap als instrument van het buitenlands beleid wordt gebruikt. Daarom stel ik binnen mijn onderzoek de hoofdvraag centraal: op wat voor wijze maken Amerikaanse presidenten in de twintigste eeuw gebruik van het Amerikaans exceptionalisme als instrument binnen het buitenlands beleid. In mijn onderzoek zal ik drie Amerikaanse presidenten centraal stellen: Woodrow Wilson, Harry Truman, en George H. W. Bush. Het zijn drie presidenten die zich allen binnen hun beleid hebben moeten bezighouden met een keerpunt van historische, zelfs mondiale betekenis en allen een cruciale rol hebben gespeeld aangaande het ontstaan van een 'New World Order'. Zo introduceerde Woodrow Wilson na de Eerste Wereldoorlog, Harry Truman na de Tweede Wereldoorlog en George H. W. Bush na de Koude Oorlog het concept van een nieuwe liberale internationale orde. Wat ze alle drie overeen hebben is een visie op een sturende rol van de Verenigde Staten in het wereldbestel.

Alle drie de presidenten ontvouwd hun plannen onder meer in speeches van historisch belang. Uiteraard dragen deze speeches bij aan de specifieke analyse van het Amerikaans exceptionalisme per presidentschap. Kortom, mijn onderzoek geeft een analyse weer van de wijze waarop in de buitenlandse politiek van deze drie presidenten het Amerikaans exceptionalisme als

⁵ Paul Kennedy, 'The next American Century', *World Policy Journal* (1999) Vol. 16, No.1, 54

instrument wordt gebruikt. Door welke karakteristieken wordt het Amerikaans exceptionalisme gekenmerkt als onderdeel van het buitenlands beleid tijdens de drie specifieke keerpunten? En wat dit zegt over de wijze waarop Amerikaanse presidenten opereren? Zo schetst mijn onderzoek aan de ene kant een breed beeld van het Amerikaans exceptionalisme. Aan de andere kant wordt door het behandelen van drie specifieke presidentschappen, op een expliciete wijze aangetoond hoe exceptionalisme precies als instrument gebruikt werd binnen het buitenlands beleid.

Op basis van de kwalitatieve methode zal mijn onderzoek verricht gaan worden. Door de analyse van zowel primaire als secundaire bronnen zal ik diepgaande informatie verkrijgen waarmee mijn onderzoek uitgewerkt kan worden. Ten eerste door middel van het analyseren van secundaire bronnen zal aangetoond worden welke historiografische discussies er lopen aangaande het Amerikaans exceptionalisme. Dit zal inzicht geven op wat voor manier het begrip geïnterpreteerd en gebruikt kan worden. Zo zal aan de hand van dit inzicht een eigen definitie van het Amerikaans exceptionalisme centraal worden gesteld binnen mijn onderzoek.

Ten tweede zal ik op basis van secundaire bronnen aan de hand van thema's een beschrijving geven over het buitenlands beleid van de drie presidenten. Zo start mijn onderzoek met het behandelen van het thema *De 'Uitdaging' van het Keerpunt*. Binnen dit thema wordt er gekeken onder welke druk het buitenlands beleid staat na een ingrijpende gebeurtenis en welke reacties mogelijk zijn. Dus op wat voor manier probeert een president zijn prioriteiten te herschikken na een keerpunt. Grijpt hij terug op iets herkenbaars? Vervolgens zal het thema *De Liberale Orde* behandeld gaan worden. Hier ligt de nadruk op hoe de presidenten te werk gaan bij het herordenen van de wereld en wat hun rol hierbinnen is. Het laatste thema heeft betrekking op *Bronanalyse*. Op basis van de analyse van drie primaire bronnen wordt er een uitspraak gedaan over op wat voor manier de presidenten hun boodschap uitdrukken, in dit geval via belangrijke speeches. De speeches zijn een bepalende formulering van respectievelijk het Veertien-puntenplan van Woodrow Wilson, de Truman Doctrine van Harry Truman en de New World Order van George H. W. Bush. Deze speeches zijn van grote waarde om te bepalen met welk zelfbeeld Amerika zichzelf positioneert in de wereld. Uiteindelijk zal op basis van de analyse van de verschillende thematische niveaus - de Uitdaging van het Keerpunt, de Liberale Orde, Bronanalyse - aangetoond worden op wat voor wijze de drie presidenten gebruik maken van het Amerikaans exceptionalisme binnen hun buitenlands beleid.

Hoofdstuk 1 -De historiografie van het Amerikaans exceptionalisme.

Het historiografische debat aangaande het Amerikaans exceptionalisme geeft inzicht in de wijze waarop het Amerikaans exceptionalisme geïnterpreteerd kan worden. Het begrip wordt door verschillende historici vanuit verschillende hoeken benaderd. Dit hoofdstuk geeft een breed kader weer van de verschillende invalshoeken aangaande het exceptionalisme.

Het Amerikaans exceptionalisme is een begrip dat gedurende de negentiende eeuw door historici als Alexis de Tocqueville werd geïntroduceerd als weerspiegeling van de hoge mate van sociale en geografische mobiliteit in de Verenigde Staten.⁶ Deze hoge mate van mobiliteit was in dit geval een uitzondering in vergelijking met de toestand in andere landen. Bijvoorbeeld gaf De Tocqueville in 1835 in zijn boek *Over democratie in Amerika* een omschrijving van het exceptionele karakter van Amerika:

De situatie van de Amerikanen is daarom geheel exceptioneel, en men gaat ervan uit dat geen [andere] democratische bevolking ooit in die situatie geplaatst zal worden, hun hele puriteinse oorsprong, hun unieke commerciële gewoontes, het land dat ze bewonen, dat hun intelligentie afleidt van het bestuderen van de wetenschap, literatuur en kunst, de nabijheid van Europa, die hen in staat stelt deze niet te bestuderen zonder terug te vallen in barbarisme. [...] Hun passies, behoeften, opleiding, omstandigheden – die schijnen allemaal samen te werken om de inwoner van de Verenigde Staten met beide voeten op de grond te laten staan. Religie alleen laat hem, van tijd tot tijd, voorbijgaande afwezige blikken naar de hemel werpen.⁷

Vanaf het moment dat Amerika zijn 'unieke karakteristieken' tentoonspreidt, wordt door steeds meer historici het Amerikaans exceptionalisme geherinterpreteerd en bijgesteld. Zo werden er tijdens de twintigste eeuw nieuwe aspecten en ontwikkelingen belicht, zoals dat Amerika gedurende de tweede helft van de twintigste eeuw geen uitzondering meer was aangaande de hoge mate van maatschappelijke mobiliteit.⁸

De Amerikaanse politieke socioloog Seymour Martin Lipset is een wetenschapper uit de tweede helft van de twintigste eeuw die zich bezighield met het Amerikaanse exceptionalisme, onder andere in zijn boek *American Exceptionalism – A Double-Edged Sword*.⁹ In zijn boek omschrijft hij het Amerikaans exceptionalisme aan de hand van de maatschappelijke en institutionele uitingen van de onderscheidende Amerikaanse waarden: vrijheid, gelijkheid, individualisme, populisme en laissez-faire houding. De waarden individualisme, vrijheid en laissez-faire verklaren volgens hem ook het relatieve gebrek aan Amerikaanse economische en sociale regelgeving. Bovendien beschouwt Lipset Amerika niet als beter of superieur maar omschrijft hij de Verenigde Staten als buitenstaander, religieus, optimistisch, patriottisch, rechts georiënteerd en individualistisch.¹⁰

⁶ Joseph P. Ferrie, 'History Lessons, The end of American exceptionalism? Mobility in the United States since 1850', *Journal of Economic Perspectives* (2005) Vol. 19, No. 3. 199-215

⁷ Johan van Overtveld, *De Ontwakende Reus: Waarom Amerika de 21ste eeuw zal domineren?*, Uitgeverij Polis (September 2015) Voetnoot 102

⁸ Joseph P. Ferrie, 'History Lessons, The end of American exceptionalism? Mobility in the United States since 1850', *Journal of Economic Perspectives* (2005) Vol. 19, No. 3. 199-215

⁹ Seymour Martin Lipset, *American Exceptionalism – A Double-Edged Sword*, W.W. Norton, 1997

¹⁰ Johan van Overtveld, *De Ontwakende Reus: Waarom Amerika de 21ste eeuw zal domineren?*, Uitgeverij Polis (September 2015) Voetnoot 114

Daarentegen erkent John O'Sullivan al ruim vóór Lipset de notie van superioriteit als de kern van het Amerikaans exceptionalisme, zoals dat zich door de geschiedenis heen heeft geuit. Een voorbeeld hiervan is de Manifest Destiny, waarbinnen de Verenigde Staten het door God gegeven recht had om naar het Westen uit te breiden om tegelijkertijd vrijheid en verlichting met zich mee te brengen.¹¹ Zo zag O'Sullivan de Verenigde Staten als voorbestemd om de mensheid deelgenoot te maken van de uitmuntendheid van goddelijke uitgangspunten.

Naast deze gezaghebbende visies geeft het boek van Johan van Overtveldt *De Ontwakende Reus* een goed overzicht van de verschillende interpretaties die werden ontwikkeld vanaf de negentiende eeuw aangaande het Amerikaans exceptionalisme. Zo geeft Clive Crook columnist van *The Economist* aan dat het economische succes van de Verenigde Staten en zijn cruciale rol in wereldorde gebaseerd is op de aanname dat Amerikanen bepaalde eigenschappen bezitten die afwijken van die van mensen in andere landen. Eigenschappen zoals de Amerikaanse mentaliteit waarin ze aan de ene kant materialistisch en concurrerend zijn, maar aan de andere kant toch vriendelijk. Crook omschrijft verder de Amerikaanse cultuur als tegelijkertijd gemeenschappelijk en individualistisch.¹² Daarnaast is senaatslid en historicus Albert Beveridge voorstander van de gedachtegang dat religie een belangrijk deel uitmaakt van de specifieke eigenschappen van Amerika en dus verklaarde hij in 1900 'dat God ons de geest van vooruitgang heeft gegeven om de krachten van reactie over de gehele aarde te overweldigen [...] En van al onze rassen [...] heeft hij het Amerikaanse volk aangewezen als de door hem gekozen natie om uiteindelijk de leiding te nemen in de verlossing van de wereld.'¹³

Kortom, dit hoofdstuk toont aan dat veel historische wetenschappers bezig zijn met aan het licht brengen van verschillende aspecten van het Amerikaans exceptionalisme. Op basis van de verschillende interpretaties staat de volgende benadering van het Amerikaans exceptionalisme binnen mijn onderzoek centraal: *Het Amerikaans exceptionalisme weerspiegelt de Goddelijke zending van de Verenigde Staten om vrijheid en democratie in de wereld te verspreiden vanwege zijn onloochenbare bestemming op basis van unieke karakteristieken: vrijheid, gelijkheid, individualisme, populisme en laissez-faire houding.* In mijn onderzoek zal er, als gezegd, primair gekeken worden naar hoe het Amerikaans exceptionalisme als instrument wordt gebruikt binnen het buitenlands beleid door drie representatieve presidenten.

¹¹Albert K. Weinberg, 'Manifest Destiny. A Study in National Expansionism in American History', in: Chicago Quadrangle Books, 1935, 122

¹²Johan van Overtveldt, *De Ontwakende Reus: Waarom Amerika de 21ste eeuw zal domineren?*, Uitgeverij Polis (September 2015) Voetnoot 92

¹³Idem. Voetnoot 103

Hoofdstuk 2.1 - De 'Uitdaging' van het Keerpunt.

Dit hoofdstuk vormt op basis van een korte historiografie een beeld over hoe de presidenten Woodrow Wilson, Harry Truman en George H. W. Bush hebben ingespeeld op een cruciaal keerpunt gedurende hun presidentschappen. Wat was de reactie van de presidenten en hoe gingen ze om met het herschikken van hun prioriteiten? In dit geval kwam Woodrow Wilson voor de uitdaging te staan om op een juiste manier te reageren op de gevolgen van de Eerste Wereldoorlog, vooral nadat de VS in 1917 actief bij dit conflict betrokken raakte. Eenzelfde uitdaging gold Harry Truman en de herschikking van de wereldorde na 1945. Daarnaast was het aan George H. W. Bush om de reactie van de Verenigde Staten op het einde van de Koude oorlog in 1989 te bepalen.

Woodrow Wilson

President Thomas Woodrow Wilson kwam in 1912 aan de macht als Democraat, waarbij 'self-government' het basisprincipe vormde van zijn politiek en de sleutel was van zijn internationalistische visie.¹⁴ 'Zelfbestuur' bestond niet alleen uit instituties, Wilson beschreef het zelf als 'a form of character. It follows upon the long discipline which gives a people self-possession, self-mastery, the habit of order and peace and common counsel ... the steadiness and self-control of political maturity.'¹⁵ Het was een denkwijze die sterke participatie van de burgers veronderstelde.

Toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak, besloot Wilson zich neutraal op te stellen en het isolationisme te omarmen. Toch was het bijna onmogelijk voor de Verenigde Staten om niet betrokken te raken bij de Eerste Wereldoorlog vanwege met name de dreiging die Duitsland als groeiende macht voor de Europese machtsbalans betekende.¹⁶ Het waren bovendien bedreigingen die burgers van de Verenigde Staten direct raakten, zoals de aanval van Duitsland in 1915 op het Britse schip Lusitania waarbij ook Amerikaanse slachtoffers vielen. Dit was het moment waarop de Verenigde Staten besloot om op militair gebied openlijk een anti-Duitse houding aan te gaan nemen. De anti-Duitse gevoelens werden versterkt nadat Duitsland besloot de zeeoorlog op de Atlantische oceaan onbeperkt te voeren. Op deze wijze slaagde Woodrow Wilson op 2 april 1917 er in het congres ervan te overtuigen, de oorlog tegen Duitsland te verklaren.¹⁷

Tijdens het keerpunt, het einde van de Eerste Wereldoorlog, voelde Wilson zich verantwoordelijk voor het introduceren van een nieuwe internationale orde. Een nieuwe internationale orde waarin het basisprincipe 'zelfbestuur' werd promoot als hoeksteen van deze

¹⁴ Trygve Thrøntveit, 'The Fable of the Fourteen Points: Woodrow Wilson and National Self-Determination', *The Journal of the Society for Historians of American Foreign Relations* (2011) Vol. 35. Issue 3. 451

¹⁵ Idem. 45

¹⁶ Ross A. Kennedy, 'Woodrow Wilson, World War I, and an American Conception of National Security', *Diplomatic History* (2001) 1

nieuwe orde.¹⁸ Door het introduceren van een nieuwe wereldorde, verdween de isolationistische houding uit beeld en werd de nieuwe missie van de Verenigde Staten 'to serve mankind through leadership in moral purposes and in advancing peace and world unity'.¹⁹ Dit was het nieuwe gedachtegoed dat gold als basis voor de manier van herschikken van de prioriteiten. Zo hield Wilson zich bezig met de uitdaging van het creëren van een moreel geloofwaardige diplomatie waarin er werd gestreefd naar 'peace without victory'.²⁰ Wilson ging de uitdaging aan door middel van het introduceren van een programma van - wat hij noemde - rechtvaardigheid en eerlijk handelen, in de vorm van het Veertien-puntenplan. Binnen het Veertien-puntenplan voelde de Verenigde Staten zich verantwoordelijk als 'chief interpreter to the world of those democratic principles which we believe to constitute the only force which can rid the world of injustice and bring peace and happiness to mankind'.²¹ Het geloof in een nieuwe diplomatie betekende voor Wilson in 1916 ook de bereidheid lid te worden van een internationale organisatie die vrede en veiligheid zou omarmen. Deze internationale organisatie kreeg later vorm in The League of Nations. De taak van deze organisatie was het voorkomen van oorlogen en zorgen voor een legitieme besluitvorming op basis van overleg.²² Kortom, Wilsons reactie op het keerpunt, de Eerste Wereldoorlog, was het zich opstellen als verantwoordelijke voor het stichten van vrede via de introductie van een nieuwe liberale wereldorde.

Harry Truman

Harry Truman werd in 1944 verkozen tot vicepresident van president Roosevelt en werd na het overlijden van Roosevelt in 1945 officieel democratisch president. Truman zijn taak was het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog en na te denken over een nieuwe wereldorde. In de buitenlandse politiek hield Truman Roosevelt's oorlogsbeleid aan, wat gericht was op tactische beslissingen voor het verslaan van de nazi's en de Japanners.²³ Truman ging standvastig te werk en vormde een eigen idee en mening met betrekking tot de Sovjet-Unie dat afweek van de mening van Roosevelt. Truman was in dit geval geen aanhanger van de Sovjet-Unie en stelde zich kritisch op. Zo maakte Truman duidelijk dat de afspraken die tijdens de oorlog gemaakt waren streng

¹⁸ Trygve throntveit, 'The Fable of the Fourteen Points: Woodrow Wilson and National Self-Determination', *The Journal of the society for historians of American Foreign Relations* (2011) Vol. 35. Issue 3. 456-458

¹⁹ Ross A. Kennedy, 'Woodrow Wilson, World War I, and an American Conception of National security', *Diplomatic History* (2001) 1

²⁰ Trygve throntveit, 'The Fable of the Fourteen Points: Woodrow Wilson and National Self-Determination', *The Journal of the society for historians of American Foreign Relations* (2011) Vol. 35. Issue 3. 456-457

²¹ Ross A. Kennedy, 'Woodrow Wilson, World War I, and an American Conception of National security', *Diplomatic History* (2001) 19

²² Trygve throntveit, 'The Fable of the Fourteen Points: Woodrow Wilson and National Self-Determination', *The Journal of the society for historians of American Foreign Relations* (2011) Vol. 35. Issue 3. 456-458

²³ Elizabeth Spalding, *The First Cold Warrior: Harry Truman, Containment, and the Remaking of Liberal Internationalism*. University Press of Kentucky (2006) 24

moesten worden nageleefd door de Sovjet-Unie.²⁴

Op 13 augustus 1945 eindigde de Tweede Wereldoorlog officieel nadat de Japanse regering het opgaf. Na het beëindigen van de oorlog kwam Truman op 26 juni 1945 met een initiatief om de Verenigde Naties op te richten, met als verantwoordelijkheid de wereldwijde conflictbeheersing. De Verenigde Naties maakte deel uit van het internationaal liberalisme waarin vrijheid van mensen en een gemeenschap van vrije naties centraal stond.²⁵ Echter zag Truman een vreedevolle wereld voor zich zonder de Sovjet-Unie. Dit was dan ook het begin van de 'containment politiek' van Truman, een politieke strategie om de uitbreiding van het communisme tegen te gaan.²⁶ Volgens Truman zou het communisme gelden als bedreiging voor de vrijheid, onafhankelijkheid en vrede. Dit gold dan ook als reden dat de Sovjet-Unie niet toe mocht treden tot de Verenigde Naties. In het algemeen bestond de reactie van Truman op de Tweede Wereldoorlog uit het ontwikkelen van een nieuwe internationale orde die de uitbreiding van het communisme tegenging en streefde naar collectieve verdediging van vrijheid.

George H. W. Bush

President George Herbert Walker Bush kwam als republikein in 1989 in de Verenigde Staten aan de macht. In dat jaar werd door de leider van de Sovjet-Unie, Michael Gorbatsjov, en de Amerikaanse president, George H. W. Bush, op een topconferentie in Malta in december 1989 de Koude Oorlog officieel als beëindigd verklaard. Het gevoel dat er een eind was gekomen aan de communistische invloed in Oost-Europa ontstond definitief nadat in november 1989 Oost-Duitsland zijn grenzen opende en de Berlijnse muur viel. Het eind van de Koude Oorlog was het begin van een nieuwe samenwerking tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten. Er was niet langer een machtsstrijd meer tussen het Communisme en het Kapitalisme. Integendeel, er werden verbeterde relaties opgebouwd en compromissen gesloten zoals met betrekking tot wapenvermindering. Zo werden er in juli 1991 de START verdragen getekend, het Verdrag voor Vermindering van Strategische nucleaire wapens.²⁷

Naast dat President Bush een dialoog met de Sovjet-Unie aanging, zag Bush de Verenigde Naties als voertuig voor het verdedigen van het internationale recht, orde en democratische regimes en voor het uitvoeren van humanitaire operaties om het lijden van mensen in de wereld te

²⁴ Elizabeth Spalding, *The First Cold Warrior: Harry Truman, Containment, and the Remaking of Liberal Internationalism*. University Press of Kentucky (2006) 25

²⁵ Idem. 27

²⁶ Idem. 30

²⁷ Miller Center of Public Affairs, University of Virginia. 'George H. W. Bush: Foreign Affairs'. (9 Januari 2017) <http://millercenter.org-/president/biography/bush-foreign-affairs>.

verlichten.²⁸ Zo betrok hij de Verenigde Naties bij verschillende crisissen in het Midden-Oosten, zoals de Perzische Golf Oorlog in 1990. Bush beschouwde de Perzische Golfoorlog als 'more than one small country; it is a big idea; a new world order, with new ways of working with other nations ... peaceful settlement of disputes, solidarity against aggression, reduced and controlled arsenals and just treatment of all peoples'.²⁹ Het inmengen in de Perzische Golf Oorlog maakte deel uit van het moreel gedreven activistische buitenlands beleid van Amerika, waarin Amerika in samenwerking met vreedzame landen, agressiviteit in andere landen wilde tegengaan.³⁰ Aldus, Bush hield zich na de Koude Oorlog bezig met ontwikkelen van een liberaal democratische orde waarin conflicten in andere landen werden verholpen en een internationaal recht tot stand werd gebracht.

In het hoofdstuk komt naar voren dat alle drie de presidenten een gelijksoortige reactie vertonen aangaande het keerpunt. Tijdens en/of na elk keerpunt stellen de presidenten zich exceptioneel op als land dat verantwoordelijk is voor het brengen van vrijheid, vrede en democratie aan de wereld via de introductie van een nieuwe liberale internationale orde. Deze reactie van de presidenten is in het geheel vergelijkbaar, maar verschilt ten opzichte van de landen waar de orde betrekking tot heeft. Zo heeft de nieuwe wereldorde van Truman ten opzichte van die van Wilson en Bush, geen betrekking tot de Sovjet-Unie, waardoor die niet van universele waarde is. Het telkens introduceren van een nieuwe orde maakt deel uit van de exceptionele positie waar de presidenten telkens op terugvallen. Het geeft hun houvast en op deze wijze kunnen ze steun van mensen winnen en zich zo machtig ontwikkelen. Het functioneert op deze wijze ook wel als een middel van propaganda.

Hoofdstuk 2.2 - De Liberale orde

In het vorige hoofdstuk kwam naar voren dat alle drie de presidenten zich na een keerpunt verantwoordelijk opstelden voor het introduceren van een nieuwe liberale wereldorde. Via het introduceren van een nieuwe orde vervullen de presidenten de globale functie als vredestichter. In dit hoofdstuk zal worden uitgewerkt op welke manier de presidenten te werk gaan tijdens het herordenen van de wereld. Zo wordt er ingegaan op de 'Balance of Power' strategie van de Verenigde Staten waarin ze via de ontwikkeling van een institutioneel systeem in staat zijn te

²⁸ Meena Bose and Rosanna Perotti, 'From Cold War to New World Order: The Foreign Policy of George H. W. Bush', *Presidential Studies Quarterly*, Vol. 33, No. 4, (2003) 262

²⁹ Joseph S. Nye, 'What New World Order', *Foreign Affairs* Vol. 71 No.2 (1992) 83

³⁰ Miller Center of Public Affairs, University of Virginia. 'George H. W. Bush: Foreign Affairs'. (9 Januari 2017) <http://millercenter.org-/president/biography/bush-foreign-affairs>.

functioneren als bolwerk van stabiliteit.³¹ Daarnaast zal er in dit hoofdstuk de nadruk liggen op de herkenbare verschijning van 'liberal order building' gedurende de twintigste eeuw. Het is een overkoepelende term voor de nieuwe wereldorde waar elk van de presidenten bezig was met het presenteren van een alternatief model van sociaal economische ontwikkelingen en het herordenen van de internationale politiek.³² Maar wat hield 'liberal order building' precies in en op welke manier gingen de presidenten te werk?

Op basis van het door John Ikenberry geschreven artikel *Liberal Internationalism 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World Order* wordt er per presidentschap, de ontwikkeling van de door hun geïntroduceerde nieuwe liberale wereldorde behandeld. In het algemeen staat 'liberal order' voor een internationaal en liberalistisch systeem waarin wederzijdse doelen worden nagestreefd aangaande veiligheid en vrede. Tegelijkertijd staat het voor een democratisch systeem waar via instituties en rechten, samenwerking tussen staten wordt versterkt.³³ De drie voorkomende ordes zijn verschillend op basis van de door John Ikenberry vastgestelde dimensies: deelnemend bereik, soevereine onafhankelijkheid, soevereine gelijkheid, rechtsstaat en beleidsdomein. Op basis van de verschillende dimensies wordt er in dit hoofdstuk een onderscheid gemaakt tussen de ordes.³⁴

Woodrow Wilson

President Wilson was de eerste persoon die zich na de Eerste Wereldoorlog bezighield met het introduceren van een nieuwe liberale orde. De internationale orde werd georganiseerd door een globaal collectief veiligheidsorgaan, later ook wel beschouwd als de Volkenbond, waar via samenwerking tussen soevereine staten, de territoriale vrede werd behouden. Open handel, het nationaal zelfbeschikkingsrecht en het geloof in progressieve globale veranderingen vormden de basis van Wilsons visie. John Ikenberry omschrijft deze visie als 'a one world vision of nation-states that trade and interact in a multilateral system of laws creating an orderly international community'.³⁵ De nieuwe liberale wereldorde kreeg vorm door middel van het door Wilson opgestelde Veertien-puntenplan op 8 januari 1918. Het Veertien-puntenplan was een vredesplan waarin zichtbaar werd via welke afspraken de nieuwe wereldorde zich zou gaan ontwikkelen. De inhoud van het plan is weergegeven in een speech van Woodrow Wilson gegeven op 8 Januari 1918. In het volgende hoofdstuk wordt hier dieper op ingegaan. In het kort bestaat het Veertien-puntenplan uit afspraken

³¹ G. John Ikenberry, 'Power and liberal order: America's Postwar world order in transition', *International Relations of the Asia-Pacific* Vol. 5 (2005) 138

³² G. John Ikenberry, *Liberal Leviathan: The Origins, Crisis, and Transformation of the American World Order*, (2012) 17-19

³³ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 73

³⁴ Idem. 73

³⁵ Idem. 73

die betrekking hebben op het creëren van vrede, democratie, open handel en territoriale rechten.

De eerste poging aangaande het creëren van een globaal collectief veiligheidsorgaan was de introductie van de Volkenbond in 1919. De Volkenbond functioneerde als forum voor collectieve veiligheid en open handel. Het was een universele organisatie waarin geschillen werden opgelost met betrekking tot grenzen en agressiviteit, en waarin een democratische revolutie te weeg werd gebracht. De missie van de Volkenbond was het vermijden van oorlogen door middel van vermindering van wapens en arbitrage. De verspreiding van de democratie was daarentegen geen missie maar een gevolg van het succes van de Volkenbond. Zo hoefden niet alle leden democratisch te zijn om deel te mogen nemen en betekende dit dat de orde een universeel bereik had.³⁶

Een ander belangrijk element binnen de nieuwe orde was het nationale zelfbeschikkingsrecht, onder de voorwaarden van het nationaal zelfbeschikkingsrecht, had elke persoon het recht te kiezen onder welke soevereiniteit die wilde leven. Binnen de Volkenbond was er dus geen sprake van hiërarchie of 'great power authority and rights'. Bovendien bevatte de nieuwe internationale orde een sociale bewogenheid aangaande het creëren van normen en principes.³⁷ Kortom, de liberale orde transformeerde het oude systeem gebaseerd op de balance of power-politiek en militaire rivaliteit, naar een internationale orde gebaseerd op een collectief veiligheidsorgaan en multilaterale regels en waarden.

Ondanks de grote ambities van Wilson was er binnen de nieuwe wereldorde nauwelijks sprake van veranderde bindende politieke instituties of een multilateraal systeem. De nieuwe wereldorde maakte deel uit van een systeem gebouwd op de 'soft law', een systeem waarin regels door zelfregulering tot stand zijn gekomen. De Volkenbond was voor Wilson dan ook een middel om te kunnen opereren als een organiserende morele kracht waardoor mensen bewust werden van de verkeerde dingen waar ze mee bezig waren. Uiteindelijk groeide de liberale orde van Wilson uit tot een klein georganiseerde orde waarin staten samenwerkten en samen liberale ideeën en principes aanhingen. Echter door de zwakke basis aan instituties en gebrek aan onderliggende condities waarop het veiligheidssysteem kon functioneren, trok Woodrow Wilson zich in 1920 terug van de actieve inmenging aangaande vrede en veiligheid. Dit werd mede veroorzaakt door het feit dat de Verenigde Staten niet toe trad tot de Volkenbond zelf vanwege de verwerping van het verdrag van Versailles door het Amerikaanse congres. Er ontstond een periode van gesloten economieën en rivaliserende imperialistische blokken, waarin de Verenigde Staten opnieuw het isolationisme omarmden.

³⁶ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 74

³⁷ Idem. 74-75

Harry Truman

Na de Tweede Wereldoorlog bevond Truman zich in de positie van president en hield zich bezig met herintroduceren van het liberale internationale project waar Wilson in 1919 een begin mee had gemaakt. Tijdens het presidentschap van Truman nam de Verenigde Staten de leiding in het creëren van een liberaal hegemonische orde waarin de Verenigde Staten de functie als eigenaar en uitvoerder vervulde. De eerste stap richting het creëren van een nieuwe orde, was de oprichting van de Verenigde Naties (VN) op 26 juni 1945. Door middel van de VN stelde Truman zich verantwoordelijk op voor wereldwijde conflictbeheersing ondersteund door de idealen: vrijheid van mensen en een gemeenschap van vrije naties.³⁸ Daarnaast stond de nieuwe wereldorde bekend als Westers georiënteerd, multilateraal en diep geïnstitutionaliseerd. Truman beheerde de politieke en economische aspecten van het systeem. Zo werd de Amerikaanse dollar de internationale munteenheid en de Amerikaanse binnenlandse markt werd de motor van de globale economische groei.³⁹ Bovendien werd de Verenigde Staten de leverancier van publieke goederen, waarin een set van regels en instellingen werd gehandhaafd gebaseerd op Amerikaanse macht. De wereld werd ook wel 'uitbesteed' aan de Verenigde Staten en zo voorzien van een globaal bestuur.⁴⁰

Onder het internationaal liberalisme van Truman was er meer noodzaak voor de betrokkenheid van staten bij een geïnstitutionaliseerd globaal systeem. Er waren meer instituties nodig waar via staten konden samenwerken om het gevaar in onafhankelijke staten te reguleren en te verminderen. Dit betekende dat er een noodzaak was voor het verminderen van de onafhankelijkheid van soevereine staten. In dit geval bleef de centrale regering de primaire bron van autoriteit en beslissingen, en werden er via internationale instituties beslissingen gecoördineerd en geadviseerd. Door het opereren van staten via een op regel gebaseerd systeem konden staten via mechanismes en processen onderhandelen, communiceren en zich aanpassen. De Amerikaanse inzet voor een orde gebaseerd op internationale regels was niet alleen een concessie naar andere landen toe met betrekking tot de Koude Oorlog, maar het was ook voor het eigen belang aangaande de nationale economie, politiek en veiligheid. Zo breidde de notie van 'nationale veiligheid' zich uit na de Tweede Wereldoorlog en begonnen staten te zoeken naar veiligheid op militair, economisch en politiek gebied. Deze vraag naar veiligheid, vereiste van de Verenigde staten de externe omgeving vorm te geven door het coördineren van agentschappen, het genereren van hulpbronnen en het bouwen van allianties. Uiteindelijk hield dit in dat de nieuwe liberale orde deel uitmaakte van een globaal systeem dat was verbonden aan de marktrelaties en instituties van het naoorlogse

³⁸ Elizabeth Spalding, *The First Cold Warrior: Harry Truman, Containment, and the Remaking of Liberal Internationalism*. University Press of Kentucky (2006) 9

³⁹ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 77

⁴⁰ Idem. 76

Amerikaans geleide systeem.⁴¹

De nieuwe wereldorde van Truman was niet universalistisch van aard, sterker nog, het was bedoeld de macht van het communisme in te perken. Dit betekende dat de Sovjet-Unie niet welkom was binnen de samenwerkingsverbanden van de nieuwe wereldorde. Het beperken en bestrijden van de macht van het communisme maakte ook wel deel uit van de 'containment' politiek van Truman en was onderdeel van de Trumandoctrine: de gedachteleer van Truman hoe de wereld eruit zou moeten gaan zien. Truman ontvouwde zijn gedachtegoed in zijn toespraak voor het Amerikaanse congres op 12 maart 1947 waar het volgende hoofdstuk specifiek zal ingaan.

Latere ontwikkelingen die plaatsvonden, zoals de introductie van het Marshall Plan in 1947, sloten aan bij het gedachtegoed van Truman. Het Marshallplan had als functie de economie van West-Europa te verbeteren en een sterk Europa te creëren. Tegelijkertijd zou dit positief zijn voor de indamming van het Communisme. Bovendien werd in 1949 de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) opgericht, wat ervoor was bedoeld niet-communistische landen in Europa in bescherming te nemen tegen de agressie van de Sovjet-Unie. Kortom, Truman bood militaire en financiële steun aan de wereld om druk te kunnen uitoefenen op de invloed van het communisme, en om ruimte te bieden voor de ontwikkeling van een nieuwe internationale orde. Een nieuwe liberale orde waarin de Verenigde Staten de leiding nam in het opstellen van verdragen en het vormen van samenwerkingsverbanden.⁴² Er was sprake van een 'rule-based system' wat functioneerde als een geïnstitutionaliseerd systeem waar via samengewerkt kon worden.

Echter de gehele liberale wereldorde die Truman voor ogen had liep gevaar nadat de omstandigheden van de wereldpolitiek en de instituties en ideeën van het liberale project veranderden. Zo werd in deze situatie de Amerikaanse autoriteit en de regels en instituties van de liberale orde bestreden.⁴³

George H. W. Bush

Na de officiële verklaring van de beëindiging van de Koude oorlog in 1989 gaf Bush aan dat de wereld behoefte had aan 'serious international cooperative efforts to make headway on threats to the environment, on terrorism, on managing the debt burden, on fighting the scourge of international drug trafficking and on refugees and peacekeeping around the world'.⁴⁴ Bush zijn visie op de

⁴¹ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 76-78

⁴² Charles A. Kupchan and Peter L. Trubowitz, 'The Demise of Liberal Internationalism in the United States', *International Security* Vol. 32, No. 2 (2007) 13

⁴³ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 79

⁴⁴ Larry L. Miller, 'The New World Order: A vision and its Dimensions', U.S. Army War College (1991) <http://thelivingmoon.com/Vault/PDF/a249531.pdf> 3

toekomst van de wereld staat centraal binnen het artikel van Larry L. Miller *The New World Order: A Vision and Its Dimensions* uit 1991. Uit het artikel kan opgemaakt worden dat Bush een stabiele en veilige wereld wil creëren, waarin politieke en economische vrijheid, mensenrechten en democratische instituties kunnen bloeien. Daarnaast komt in dit artikel de punten naar voren die Bush in zijn nieuwe wereldorde wil realiseren: Ten eerste het behouden van een stabiel regionaal militair evenwicht om de dominantie van machtsblokken af te houden en het bevorderen van het oplossen van regionale geschillen. Ten tweede het aanmoedigen van vrije en democratische instituties die mensenrechten en economische en sociale vooruitgang stimuleren en het helpen van democratische instellingen tegen agressiviteit, dwang, opstanden, subversie, terrorisme en de illegale drugshandel. Ten derde het ondersteunen van handel en investeringen om economische ontwikkeling en sociale, politieke vooruitgang te bevorderen. Volgens Bush hebben deze punten betrekking op wereldwijde belangen waar de wereld gemeenschappelijk aan moet werken om conflicten tegen te kunnen gaan. Bush is ook wel van mening dat de wereld zichzelf moet bewaken en toezicht moet houden op iedereen.⁴⁵ Zo stelt Bush zich verantwoordelijk voor het in bescherming nemen van andere landen. Dit maakt deel uit van zijn moreel activistische beleid waar de invasie van het Amerikaanse leger in de Perzische Golfoorlog in 1991 een voorbeeld van was.

Binnen de nieuwe wereldorde hoopte Bush op een transoceanische samenwerking van democratische staten met behulp van instellingen, instituties en veiligheidspartnerschappen.⁴⁶ Als grootmacht was de Verenigde Staten dan ook voortdurend bezig met het ondersteunen en ontwikkelen van internationale regimes. Verschillende voorbeelden hiervan zijn de oprichting van de International Atomic Energy Agency (IAEA) en het internationale handelsverdrag voor Tarieven en Handel (GATT). Ook werden in juli 1991 de START verdragen getekend, het Verdrag voor Vermindering van Strategische nucleaire wapens. Dit was een succesvolle vooruitgang en een voorbeeld van de verbeterde relaties met de Russen. Het universele veiligheidssysteem wat Bush voor ogen had zou er dan ook voor zorgen dat er geen gevaarlijk spel van strategische rivaliteit of 'balance of power-politiek' zou ontstaan. Door een systeem waar men aan elkaar verbonden was en veiligheid werd gecreëerd in een land, werd er onvermijdelijk tegelijkertijd meer veiligheid voor andere landen gecreëerd. Bush beschouwde dit proces als 'Power Balancing' wat een belangrijke plaats binnen zijn nieuwe wereldorde innam.⁴⁷ Door de aanwezigheid van 'Power Balancing' zou de 'balance of power-politiek' verdwijnen waardoor de wereld in vrede en vrijheid kon voortbewegen.

⁴⁵ Larry L. Miller, 'The New World Order: A vision and its Dimensions', U.S. Army War College (1991) <http://thelivingmoon.com/Vault/PDF/a249531.pdf> 10

⁴⁶ G. John Ikenberry, 'Power and liberal order: America's Postwar world order in transition', *International Relations of the Asia-Pacific* Vol. 5 (2005) 139

⁴⁷ Georg Sorensen, 'Tensions in Liberalism: The Troubled path to Liberal World Order', *Social Science of Research Center Berlin* (2007) 8

Tegelijkertijd begonnen organisaties nieuwe normen en waarden op te stellen voor de ontwikkeling van de rechtstaat. Zo stonden binnen het internationale handelsverdrag voor Tarieven en Handel (GATT) de nieuwe normen en waarden aangaande gelijkheid en wederkerigheid centraal. Op deze wijze had de Verenigde Staten geen speciale rechten of privileges aangaande de internationale handel.⁴⁸ De gehele universele orde was minder verbonden aan de macht van de Verenigde Staten of het Westen, het was de bedoeling dat de hiërarchie bij groepen uit grote staten kwam te liggen. Toch was Bush de oprichter van vele organisaties. Op deze wijze kon Bush gemakkelijk invloed uitoefenen op de organisaties in het belang van nationale doeleinden. Dit betekent dat de nieuwe wereldorde van Bush, of wel de creatie van een internationale gemeenschap, van belang was voor de wereld, maar ook voor het Amerikaanse nationale belang.

Toch lijkt de relatie tussen de Verenigde Staten en Rusland binnen de nieuwe wereldorde te veranderen door een gebrek aan perspectief. De hoofdoorzaak hiervan ligt ten grondslag aan de uitbreiding van de NAVO met betrekking tot de voormalige Sovjetrepublieken.⁴⁹ Zo lijkt het Amerikaanse beleid haar terughoudendheid en gevoeligheid voor belangen van andere te verliezen in de eindjaren van het presidentschap van Bush.

Het hoofdstuk toont aan dat alle drie de presidenten zich bezighouden met het creëren van een nieuwe liberale wereldorde ondersteund door Amerikaans georganiseerde instituten en organisaties. Het betreft de creatie van een wereldorde waarin de Verenigde Staten een systeem van partnerschappen en instituties voortbrengt dat fungeert als bolwerk van stabiliteit. Deze manier van werken wordt ook wel beschouwd als de Balance of Power strategie van de Verenigde Staten, waarin zij functioneert als orgaan om evenwicht te creëren in de wereld waardoor vrede bewaard zal blijven. De liberale orde van alle drie de presidenten is op deze manier op een soortgelijke manier georganiseerd, echter verschilt het niveau van intensiviteit en complexiteit. Zo zijn er verschillen aanwezig aangaande het bereik, soevereine onafhankelijkheid, soevereine gelijkheid, rechtsstaat, en beleidsdomein.

Ten eerste hebben de liberale orde van Wilson en Bush een universeel bereik wat niet gebonden is aan bepaald regime of karakter. Daarentegen bezit de liberale orde van Truman geen universeel karakter, maar is de orde gericht op het democratische Westen.

Ten tweede is er binnen de liberale orde van Wilson sprake van volledige soevereine onafhankelijkheid waarin elk mens het recht heeft om soeverein onafhankelijk te handelen. Tegelijkertijd geldt er de kwestie van non-interventie: staten houden zich buiten kwesties van andere

⁴⁸ G. John Ikenberry, 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009) 82

⁴⁹ Daniel Deudney and G. John Ikenberry, 'The Unravelling of the Cold War Settlement', *Survival* Vol. 51. No. 6 (2009-2010) 49

staten. Anderzijds is er binnen de liberale orde van Truman een afwijkende notie van soevereine onafhankelijkheid aanwezig. Er is sprake van beperkte soevereiniteit en onafhankelijkheid naar aanleiding van de aanwezigheid van sterk geïnstitutionaliseerde samenwerkingsverbanden. Dit geldt hetzelfde voor de liberale orde van Bush, waar sprake is van beperkte soevereiniteit en onafhankelijkheid, door de aanwezigheid van wereldorganisaties en instituten die op elkaar zijn afgestemd en van elkaar afhankelijk zijn.

Daarnaast wordt de liberale orde van Wilson ondersteund door het ideaal gelijkheid, waarin de soevereiniteit horizontaal is verdeeld. De liberale orde van Truman is daarentegen hiërarchisch verdeeld door de superieure en verantwoordelijke rol die Amerika vervult. Zo vervult Amerika de rol als leverancier van publieke goederen en als oprichter en uitvoerder van verschillende instituties en organisaties. Binnen de nieuwe wereldorde van Bush is de macht daarentegen meer gelijk verdeeld. Er is niet een land dat beschikt over meer autoriteit of speciale rechten: er is sprake van hiërarchische verdeelde groepen waarin mensen de leiding nemen.

De rechtstaat zie je gedurende de drie verschillende verschijningsvormen ontwikkelen. Binnen de liberale orde van Wilson zijn er aan de ene kant minimaal opgestelde regels aanwezig en aan de andere kant een notie van wederkerigheid. De rechtstaat is gebaseerd op gedeelde normen en waarden bepaald door mondiale publieke opinie. Binnen de orde van Truman breidt de rechtstaat zich uit door uitbreiding van opgestelde regels en instituties die bepalen of activiteiten verbannen of voorgeschreven mogen worden. Bij de liberale orde geïntroduceerd door Bush is er sprake van een uitgebreide vorm van rechtstaat door de hoge interactie tussen instituties en rechten die zijn gebaseerd op gelijkheid. De rechtstaat maakt in dit geval deel uit van een op een netwerk gebaseerde samenwerking.

Ten slotte zie je bij Wilson dat de focus van het beleid ligt op het introduceren van een collectief veiligheidssysteem en het stimuleren van open handel. Daarnaast zie je dat Truman aandacht geeft aan de economische veiligheid en mensenrechten. Bovendien is het beleidsdomein van de liberale orde van Bush meer uitgebreid. Zo richt het zich op kwesties aangaande mensenrechten, terrorisme en drugshandel.

Naast de verschillen zie je dat de liberale orde van de presidenten uit dezelfde elementen zijn opgebouwd waardoor ze op een dezelfde manier te werk gaan tijdens het herordenen van de wereld. Doordat de Verenigde Staten telkens deze unieke positie inneemt, kunnen de presidenten te werk gaan op de manier zoals ze dit gedaan hebben in de twintigste eeuw. Het innemen van een houding dat overtuigd is van het Amerikaans exceptionalisme, stelt de presidenten in staat om als hoofdverantwoordelijke voor de wereld te opereren.

Hoofdstuk 2.3 - Bronanalyse

In dit hoofdstuk zullen de speeches van de presidenten aangaande de liberale orde geanalyseerd worden op basis van de inhoud, karakteristieken en stijlfiguren. De speeches geven een beeld over de manier waarop de presidenten hun boodschap uiten. Zo wordt er in dit hoofdstuk gekeken naar hoe Amerika zichzelf positioneert binnen de nieuwe wereldorde en wat dit zegt over het Amerikaans exceptionalisme.

Woodrow Wilson

Wilson hield een toespraak gedurende een gezamenlijke zitting van het Congres op 8 Januari 1918. In bijlage I is de toespraak weergegeven. De toespraak heeft betrekking op het Veertien-puntenplan dat Wilson introduceerde in 1918. Zo begint Wilson zijn speech met het geven van de aanleiding voor het Veertien-puntenplan. De aanleiding hiervoor was dat de Verenigde Staten het niet eens was met de voorstellen van verovering en overheersing door de Centralen. Via een programma van vrede, wilde Wilson Rusland in bescherming nemen en assisteren in de zoektocht naar vrijheid en de tragische daden van de Duitsers en hun bondgenoten bestrijden. Vrede en vrijheid waren de belangrijke aspecten van Wilson zijn visie:

We entered this war because violations of right had occurred which touched us to the quick and made the life of our own people impossible unless they were corrected and the world secure once for all against their recurrence. What we demand in this war, therefore, is nothing peculiar to ourselves. It is that the world be made fit and safe to live in; and particularly that it be made safe for every peace-loving nation which, like our own, wishes to live its own life, determine its own institutions, be assured of justice and fair dealing by the other peoples of the world as against force and selfish aggression.

Wilson geeft in verschillende verwoordingen aan zich verantwoordelijk te willen opstellen voor het brengen van vrijheid en vrede in de wereld door middel van het programma gebaseerd op veertien punten. De verschillende punten zijn weergegeven in de bijlage en hebben betrekking op vrede, democratie, open handel en territoriale rechten. Daarnaast dragen deze punten bij aan het laten verdwijnen van imperiale invloeden die hebben geleid tot de oorlog.

Wilson is in zijn speech in staat om op een overtuigende manier zijn boodschap uit te dragen. Dit doet hij aan de hand van stijlfiguren waardoor mensen snel betrokken raken bij de speech en ervan overtuigd raken. Ten eerste wordt dit veroorzaakt doordat Wilson direct de aandacht trekt door het schetsen van een specifieke situatie, de Russische situatie, waar hij zijn medeleven voor toont. Ten tweede, geeft hij door het herhalen van verschillende passages, die allen een dezelfde boodschap bevatten, aan zich verantwoordelijk op te willen stellen voor het verbeteren van deze situatie via een vredesplan. Ten derde maakt zijn speech gebruik van stijlfiguren zoals een drieslag en

analoog, wat zijn speech krachtig maakt. Een drieslag is het herhalen van drie termen in een zin die dezelfde betekenis bevatten waardoor de boodschap sterker wordt. Een voorbeeld hiervan uit de speech is: 'loving nations of the world in covenants of justice and law and fair dealing'. Ten derde, maakt Wilson in zijn speech variërend gebruik van verschillende persoonlijke voornaamwoorden. De meest voorkomende zijn, 'I', 'We' en 'Our'. Door het gebruik van 'We' en 'Our' voelen mensen zich betrokken bij wat Wilson vertelt, waardoor ze makkelijker overtuigd raken. Aldus, door het gebruik van bepaalde stijlfiguren en de herhaling van krachtige fragmenten met een dezelfde boodschap voelen mensen zich snel aangesproken door een speech. Dit is de wijze waarop Wilson mensen overtuigde van de rol van Verenigde Staten binnen de nieuwe wereldorde.

Harry Truman

Truman gaf op 12 maart 1947 een toespraak voordat de gezamenlijke zitting van het Congres plaatsvond. In bijlage II is de toespraak weergegeven. De toespraak heeft betrekking op de visie van Truman, ook wel de Trumandoctrine genoemd. In de toespraak geeft Truman aan dat de Verenigde Staten een luisterend oor heeft voor de oproep van de Griekse regering waarin ze vraagt naar financiële en economische bijstand. De gehele speech bestaat uit het omschrijven van de rol van de Verenigde Staten in het geven van deze hulp:

States must supply that assistance. We have already extended to Greece certain types of relief and economic aid but these are inadequate. There is no other country to which democratic Greece can turn. No other nation is willing and able to provide the necessary support for a democratic Greek government.

Truman brengt door middel van verschillende passages aan het licht alles eraan te willen doen om de Griekse situatie te verbeteren:

It is of the utmost importance that we supervise the use of any funds made available to Greece; in such a manner that each dollar spent will count toward making Greece self-supporting, and will help to build an economy in which a healthy democracy can flourish.

Daarnaast is Truman ervan overtuigd dat ook Turkije op deze wijze zijn aandacht verdient en licht dit toe met de woorden: 'As in the case of Greece, if Turkey is to have the assistance it needs, the United States must supply it. We are the only country able to provide that help.'

De superieure en verantwoordelijke rol die Truman in zijn speech inneemt tegenover de rest van de wereld wordt ondersteund door het gebruik van stijlfiguren. Ten eerste maakt Truman gebruik van analogen die een overtuigend effect hebben. Analogen zijn tekstfragmenten waar elke zin met hetzelfde woord begint:

I believe that it must be the policy of the United States to support free peoples who are resisting attempted subjugation by armed minorities or by outside pressures.

I believe that we must assist free peoples to work out their own destinies in their own way.

I believe that our help should be primarily through economic and financial aid which is essential to economic stability and orderly political processes.

Ten tweede maakt Truman gebruik van een slogan met een bovennatuurlijk element :

The seeds of totalitarian regimes are nurtured by misery and want. They spread and grow in the evil soil of poverty and strife. They reach their full growth when the hope of a people for a better life has died. We must keep that hope alive.

Tenslotte maakt Truman veel gebruik van het persoonlijk voornaamwoord 'I'. Door het gebruik van 'I' komt krachtig naar voren wat zijn standpunten zijn en wordt tegelijkertijd de speech erg persoonlijk. Door het herhalen van de boodschap op basis van verschillende overtuigende manieren toont Truman aan dat de Verenigde Staten het juiste land is om andere landen bescherming te bieden. Truman spreekt vol overtuigingskracht waardoor hij in staat is mensen op een schijnbare natuurlijke manier te overtuigen en aan te zetten tot actie.

George H. W. Bush

Op 11 september 1990 gaf Bush een speech voordat de gezamenlijke zitting van het Congres plaatsvond. In bijlage III is de toespraak weergegeven. Bush behandelt in zijn speech hoe de wereld en Amerika in samenwerking moeten opereren om Irakese troepen uit Koeweit te laten verdwijnen en om Irak op politiek en economisch gebied niet een supermacht te laten worden. Bush beschrijft daarnaast de verbeterde Amerikaans-Russische relatie die hieraan te pas kan komen. Aan het eind van zijn speech legt hij puntsgewijs uit op welke manier het Amerikaanse Congres moet handelen om de economie van Amerika op orde te stellen, om minder afhankelijk te worden van het buitenlandse aanbod van olie en om de federale schuld op orde te krijgen. Aldus geeft Bush in zijn speech weer hoe hij de nieuwe wereldorde voor zich ziet. Zo beschouwt Bush de Golfoorlog als mogelijkheid voor het introduceren van een nieuwe orde:

a new era—freer from the threat of terror, stronger in the pursuit of justice, and more secure in the quest for peace. An era in which the nations of the world, East and West, North and South, can prosper and live in harmony. A hundred generations have searched for this elusive path to peace, while a thousand wars raged across the span of human endeavor. Today that new world is struggling to be born, a world quite different from the one we've known. A world where the rule of law supplants the rule of the jungle. A world in which nations recognize the shared responsibility for freedom and justice. A world where the strong respect the rights of the weak. This is the vision that I shared with President Gorbachev in Helsinki. He and other leaders from Europe, the Gulf, and around

the world understand that how we manage this crisis today could shape the future for generations to come.

Binnen de nieuwe orde geeft Bush aan dat er geen vervanger is voor het Amerikaanse leiderschap en dat niemand moet twifelen aan Amerikaanse geloofwaardigheid en betrouwbaarheid. Bush beschrijft het Amerikaanse leiderschap als:

Our world leadership and domestic strength are mutual and reinforcing; a woven piece, strongly bound as Old Glory. To revitalize our leadership, our leadership capacity, we must address our budget deficit—not after election day, or next year, but now.

Bush zijn speech is erg krachtig door zijn eigen overtuiging van Amerika als supermacht en door het gebruik van bepaalde stijlfiguren. Ten eerste, trekt Bush meteen aandacht in zijn speech door het weergeven van een passage wat een Amerikaanse soldaat schreef naar zijn familie. In dit stukje vertelt de soldaat trots over Amerika en zijn ervaring in het leger, wat de speech direct persoonlijk en kwetsbaar maakt. Ten tweede maakt hij gebruik van een drieslag, tautologie en anafoor wat de speech als geheel overtuigend doet overkomen. Een drieslag is de herhaling van drie korte zinnen met een dezelfde soort betekenis zoals: 'In the face of danger, they're brave, they're well-trained, and dedicated.' Of: 'a new era—freer from the threat of terror, stronger in the pursuit of justice, and more secure in the quest for peace'. Daarnaast maakt Bush in zijn speech gebruik van anaforen waar zinnen telkens beginnen met dezelfde woorden:

A world where the rule of law supplants the rule of the jungle. A world in which nations recognize the shared responsibility for freedom and justice. A world where the strong respect the rights of the weak.

Ten derde maakt Bush gebruik van specifieke persoonlijke voornaamwoorden, zoals 'We' en 'I'. Door het gebruik van 'We' spreekt Bush voor heel Amerika, waardoor de tekst vanzelfsprekend wordt voor Amerikanen en wat een gevoel van samenhang opwekt. Door middel van het gebruik van 'I' geeft Bush zijn standpunt weer en op deze wijze wordt de speech persoonlijk en krachtig. Kortom, de speech van Bush bestaat uit het beschrijven van de positie waarin Bush zichzelf plaatst in de nieuwe wereldorde door middel van het weergeven van verschillende situaties en het herhalen van fragmenten in andere woorden. Daarnaast maakt hij gebruik van stijlfiguren waardoor Bush overkwam als een echte wereldleider.

In het hoofdstuk komt naar voren dat alle drie de presidenten zichzelf in de speech positioneren als hoofdverantwoordelijke voor het brengen van vrede en vrijheid in de wereld en voor het mengen in conflicten om wereldwijde agressiviteit tegen te gaan. Ze zijn er allen van overtuigd dat deze hogere taak voor de Verenigde Staten is weggelegd. Door het

gebruik van een overtuigende exceptionalistische houding, herhaling van de boodschap en stijlfiguren, proberen de presidenten mensen op een schijnbaar natuurlijke manier te overtuigen van de exceptionele rol die voor de Verenigde Staten is weggelegd, zonder dat de speech daadwerkelijk veel complexe informatie bevat. Dit is ook wel een manier waardoor mensen overtuigd raken van het geloof in het Amerikaans exceptionalisme. Dit maakt het tegelijkertijd mogelijk dat de presidenten deze unieke positie tegenover de rest van de wereld kunnen innemen en dat andere landen deze rol voor de Verenigde Staten binnen het wereldsysteem sneller zullen accepteren. Ondanks deze duidelijke overtuiging in de speeches, schemert deze overtuiging niet persé door in de manier waarop ze te werk gaan tijdens het herordenen van de wereld. Met betrekking tot Wilson en Bush lijken ze in hun speech een grotere rol voor zichzelf te zien dan naar voren kwam in het vorige hoofdstuk, De Liberale Orde.

CONCLUSIE

Aan de hand van de uitgewerkte thema's - de Uitdaging van het Keerpunt, de Liberale Orde, Bronanalyse - aangaande het presidentschap van Wilson, Truman en Bush kan er beantwoord worden op welke wijze het Amerikaans exceptionalisme als instrument werd gebruikt binnen het Amerikaanse buitenlands beleid van de twintigste eeuw. Zo komt in elk thema naar voren dat het gebruik van het Amerikaans exceptionalisme als instrument, de presidenten in staat stelt zich op te stellen als hoofdverantwoordelijke voor de wereld. Maar op welke manier wordt dit instrument precies toegepast binnen het buitenlandsbeleid?

Het Amerikaans exceptionalisme vormt na een keerpunt een houding waarop de Amerikaanse presidenten telkens kunnen terugvallen en een geloof waar ze zich aan kunnen vastklampen. Zo geeft het instrument houvast aan de rol die ze na een keerpunt moeten vervullen, en wat de leidraad vormt voor de manier van opereren. Daarnaast legitimeert het Amerikaans exceptionalisme de positie die de presidenten in de wereld innemen, in dit geval tijdens de nieuwe liberale orde. Het verklaart dan ook de daden en acties van de Amerikaanse presidenten in het buitenlands beleid. Bovendien proberen de presidenten, door daar de juiste woorden aan te verlenen, zoals door middel van een speech, het vanzelfsprekend te laten zijn dat deze rol voor de Verenigde Staten is weggelegd. Via een speech lukt het om de mensen op een schijnbaar natuurlijke manier te overtuigen van de houding en geloof van het Amerikaans exceptionalisme. Alomvattend dient het Amerikaans exceptionalisme als een raamwerk waaruit de gehele buitenlandse politiek van Amerika na een keerpunt verklaard en gelegitimeerd kan worden. Mijn onderzoek toont aan dat het Amerikaans exceptionalisme meer is dan een geloof of een missie, het is de gehele wijze waarop de presidenten opereren en hoe het hele Amerikaanse systeem in elkaar zit. Het gebruik van dit

instrument heeft de isolationistische houding laten verdwijnen en verklaart de Amerikaanse houding waarin de presidenten aanhangers zijn van het moreel activisme. Het eerste duidelijke teken van het Amerikaans exceptionalisme was zichtbaar in de negentiende eeuw tijdens de Manifest Destiny. In de twintigste eeuw kan dit niet meer losgekoppeld worden van de wijze waarop Amerika zich positioneert in de buitenlandse politiek. Of dit ook op deze manier zal gaan gelden voor de een-en-twintigste eeuw is interessant voor verder onderzoek. Zo lijkt de huidige Amerikaanse president Donald Trump niet overtuigd te zijn van het geloof in het Amerikaans exceptionalisme. Maar kan Trump hier wel onderuit komen als het Amerikaans exceptionalisme op zo'n manier vervlochten is met de Amerikaanse buitenlandse politiek?

Literatuurlijst

Bose, Meena, and Rosanna Perotti. 'From Cold War to New World Order: The Foreign Policy of George H. W. Bush', *Presidential Studies Quarterly*, Vol. 33, No. 4, (2003)

Deudney, Daniel and G. John Ikenberry, 'The Unravelling of the Cold War Settlement', *Survival* Vol. 51. No. 6 (2009-2010)

Ferrie, Joseph P. 'History Lessons, The end of American exceptionalism? Mobility in the United States Since 1850', *Journal of Economic Perspectives* (2005) Vol. 19, No. 3. 199-215

Haberski J. Raymond J.R, 'A theology of American Exceptionalism? Iraq, Civil Religion and American Public Morality' Center for the Study of the Americas Copenhagen Business School (Kopenhagen 2009)
<https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/06e46416-9a2c-4f87-969e-0299d0baca0a.pdf>

Ikenberry, G. John. 'Liberal Internationalism: 3.0: America and the Dilemmas of Liberal World order', *Perspectives on Politics* Vol. 7, No. 1 (Maart 2009)

Ikenberry, G. John. *Liberal Leviathan: The Origins, Crisis, and Transformation of the American World Order*, (2012)

Ikenberry, G. John. 'Power and liberal order: America's Postwar world order in transition', *International Relations of the Asia-Pacific* Vol. 5 (2005)

Kennedy, A. Ross, 'Woodrow Wilson, World War I, and an American Conception of National security', *Diplomatic History* (2001)

Kennedy, Paul. 'The next American Century', *World Policy Journal* (1999) Vol. 16, No.1,

Kupchan, Charles A. and Peter L. Trubowitz, 'The Demise of Liberal Internationalism in the United States', *International Security* Vol. 32, No. 2 (2007)

Miller Center of Public Affairs, University of Virginia. 'George H. W. Bush: Foreign Affairs'. (9 Januari 2017)
<http://millercenter.org-/president/biography/bush-foreign-affairs>.

Miller, Larry L. 'The New World Order: A vision and its Dimensions', U.S. Army War College (1991)
<http://thelivingmoon.com/Vault/PDF/a249531.pdf>

Nye, Joseph S. 'What New World Order', *Foreign Affairs* Vol. 71 No.2 (1992)

Overtveld, Johan van, *De Ontwakende Reus: Waarom Amerika de 21ste eeuw zal domineren?*, Uitgeverij Polis (September 2015)

Shafer, Byron E. *Is AMERICA DIFFERENT?: A NEW LOOK AT AMERICAN EXCEPTIONALISM*. Clarendon Press (1991)

Sorensen, Georg, 'Tensions in Liberalism: The Troubled path to Liberal World Order', *Social Science of Research Center Berlin* (2007)

Spalding, Elisabeth. *The First Cold Warrior: Harry Truman, Containment, and the Remaking of Liberal Internationalism*. University Press of Kentucky (2006)

Throntveit, Trygve 'The Fable of the Fourteen Points: Woodrow Wilson and National Self-Determination' *The Journal of the society for historians of American Foreign Relations* (2011) Vol. 35. Issue 3.

Weinberg, Albert K. 'Manifest Destiny. A Study in National Expansionism in American History', in: Chicago Quadrangle Books, 1935

Bijlage I

President Wilson's Fourteen Points

[World War I Document Archive](#) > [1918 Documents](#) > **President Wilson's Fourteen Points**

Delivered in Joint Session, January 8, 1918

Gentlemen of the Congress:

Once more, as repeatedly before, the spokesmen of the Central Empires have indicated their desire to discuss the objects of the war and the possible basis of a general peace. Parleys have been in progress at Brest-Litovsk between Russian representatives and representatives of the Central Powers to which the attention of all the belligerents have been invited for the purpose of ascertaining whether it may be possible to extend these parleys into a general conference with regard to terms of peace and settlement.

The Russian representatives presented not only a perfectly definite statement of the principles upon which they would be willing to conclude peace but also an equally definite program of the concrete application of those principles. The representatives of the Central Powers, on their part, presented an outline of settlement which, if much less definite, seemed susceptible of liberal interpretation until their specific program of practical terms was added. That program proposed no concessions at all either to the sovereignty of Russia or to the preferences of the populations with whose fortunes it dealt, but meant, in a word, that the Central Empires were to keep every foot of territory their armed forces had occupied -- every province, every city, every point of vantage -- as a permanent addition to their territories and their power.

It is a reasonable conjecture that the general principles of settlement which they at first suggested originated with the more liberal statesmen of Germany and Austria, the men who have begun to feel the force of their own people's thought and purpose, while the concrete terms of actual settlement came from the military leaders who have no thought but to keep what they have got. The negotiations have been broken off. The Russian representatives were sincere and in earnest. They cannot entertain such proposals of conquest and domination.

The whole incident is full of significances. It is also full of perplexity. With whom are the Russian representatives dealing? For whom are the representatives of the Central Empires speaking? Are they speaking for the majorities of their respective parliaments or for the minority parties, that military and imperialistic minority which has so far dominated their whole policy and controlled the affairs of Turkey and of the Balkan states which have felt obliged to become their associates in this war?

The Russian representatives have insisted, very justly, very wisely, and in the true spirit of modern democracy, that the conferences they have been holding with the Teutonic and Turkish statesmen should be held within open, not closed, doors, and all the world has been audience, as was desired. To whom have we been listening, then? To those who speak the spirit and intention of the resolutions of the German Reichstag of the 9th of July last, the spirit and intention of the Liberal leaders and parties of Germany, or to those who resist and defy that spirit and intention and insist upon conquest and subjugation? Or are we listening, in fact, to both, unreconciled and in open and hopeless contradiction? These are very serious and pregnant questions. Upon the answer to them depends the peace of the world.

But, whatever the results of the parleys at Brest-Litovsk, whatever the confusions of counsel and of purpose in the utterances of the spokesmen of the Central Empires, they have again attempted to acquaint the world with their objects in the war and have again challenged their adversaries to say what their objects are and what sort of settlement they would deem just and satisfactory. There is no good reason why that challenge should not be responded to, and responded to with the utmost candor. We did not wait for it. Not once, but again and again, we have laid our whole thought and purpose before the world, not in general terms only, but each time with sufficient definition to make it clear what sort of definite terms of settlement must necessarily spring out of them. Within the last week Mr. Lloyd George has spoken with admirable candor and in admirable spirit for the people and Government of Great Britain.

There is no confusion of counsel among the adversaries of the Central Powers, no uncertainty of principle, no vagueness of detail. The only secrecy of counsel, the only lack of fearless frankness, the only failure to make definite statement of the objects of the war, lies with Germany and her allies. The issues of life and death hang upon these definitions. No statesman who has the least conception of his responsibility ought for a moment to permit himself to continue this tragical and appalling outpouring of blood and treasure unless he is sure beyond a peradventure that the objects of the vital sacrifice are part and parcel of the very life of Society and that the people for whom he speaks think them right and imperative as he does.

There is, moreover, a voice calling for these definitions of principle and of purpose which is, it seems to me, more thrilling and more compelling than any of the many moving voices with which the troubled air of the world is filled. It is the voice of the Russian people. They are prostrate and all but hopeless, it would seem, before the grim power of Germany, which has hitherto known no relenting and no pity. Their power, apparently, is shattered. And yet their soul is not subservient. They will not yield either in principle or in action. Their conception of what is right, of what is humane and honorable for them to accept, has been stated with a frankness, a largeness of view, a generosity of spirit, and a universal human sympathy which must challenge the admiration of every friend of mankind; and they have refused to compound their ideals or desert others that they themselves may be safe.

They call to us to say what it is that we desire, in what, if in anything, our purpose and our spirit differ from theirs; and I believe that the people of the United States would wish me to respond, with utter simplicity and frankness. Whether their present leaders believe it or not, it is our heartfelt desire and hope that some way may be opened whereby we may be privileged to assist the people of Russia to attain their utmost hope of liberty and ordered peace.

It will be our wish and purpose that the processes of peace, when they are begun, shall be absolutely open and that they shall involve and permit henceforth no secret understandings of any kind. The day of conquest and aggrandizement is gone by; so is also the day of secret covenants entered into in the interest of particular governments and likely at some unlooked-for moment to upset the peace of the world. It is this happy fact, now clear to the view of every public man whose thoughts do not still linger in an age that is dead and gone, which makes it possible for every nation whose purposes are consistent with justice and the peace of the world to avow now or at any other time the objects it has in view.

We entered this war because violations of right had occurred which touched us to the quick and made the life of our own people impossible unless they were corrected and the world secure once for all against their recurrence. What we demand in this war, therefore, is nothing peculiar to ourselves. It is that the world be made fit and safe to live in; and particularly that it be made safe for every peace-loving nation which, like our own, wishes to live its own life, determine its own institutions, be assured of justice and fair dealing by the other peoples of the world as against force

and selfish aggression. All the peoples of the world are in effect partners in this interest, and for our own part we see very clearly that unless justice be done to others it will not be done to us. The program of the world's peace, therefore, is our program; and that program, the only possible program, as we see it, is this:

I. Open covenants of peace, openly arrived at, after which there shall be no private international understandings of any kind but diplomacy shall proceed always frankly and in the public view.

II. Absolute freedom of navigation upon the seas, outside territorial waters, alike in peace and in war, except as the seas may be closed in whole or in part by international action for the enforcement of international covenants.

III. The removal, so far as possible, of all economic barriers and the establishment of an equality of trade conditions among all the nations consenting to the peace and associating themselves for its maintenance.

IV. Adequate guarantees given and taken that national armaments will be reduced to the lowest point consistent with domestic safety.

V. A free, open-minded, and absolutely impartial adjustment of all colonial claims, based upon a strict observance of the principle that in determining all such questions of sovereignty the interests of the populations concerned must have equal weight with the equitable claims of the government whose title is to be determined.

VI. The evacuation of all Russian territory and such a settlement of all questions affecting Russia as will secure the best and freest cooperation of the other nations of the world in obtaining for her an unhampered and unembarrassed opportunity for the independent determination of her own political development and national policy and assure her of a sincere welcome into the society of free nations under institutions of her own choosing; and, more than a welcome, assistance also of every kind that she may need and may herself desire. The treatment accorded Russia by her sister nations in the months to come will be the acid test of their good will, of their comprehension of her needs as distinguished from their own interests, and of their intelligent and unselfish sympathy.

VII. Belgium, the whole world will agree, must be evacuated and restored, without any attempt to limit the sovereignty which she enjoys in common with all other free nations. No other single act will serve as this will serve to restore confidence among the nations in the laws which they have themselves set and determined for the government of their relations with one another. Without this healing act the whole structure and validity of international law is forever impaired.

VIII. All French territory should be freed and the invaded portions restored, and the wrong done to France by Prussia in 1871 in the matter of Alsace-Lorraine, which has unsettled the peace of the world for nearly fifty years, should be righted, in order that peace may once more be made secure in the interest of all.

IX. A readjustment of the frontiers of Italy should be effected along clearly recognizable lines of nationality.

X. The peoples of Austria-Hungary, whose place among the nations we wish to see safeguarded and assured, should be accorded the freest opportunity to autonomous development.

XI. Rumania, Serbia, and Montenegro should be evacuated; occupied territories restored; Serbia accorded free and secure access to the sea; and the relations of the several Balkan states to one another determined by friendly counsel along historically established lines of allegiance and

nationality; and international guarantees of the political and economic independence and territorial integrity of the several Balkan states should be entered into.

XII. The Turkish portion of the present Ottoman Empire should be assured a secure sovereignty, but the other nationalities which are now under Turkish rule should be assured an undoubted security of life and an absolutely unmolested opportunity of autonomous development, and the Dardanelles should be permanently opened as a free passage to the ships and commerce of all nations under international guarantees.

XIII. An independent Polish state should be erected which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations, which should be assured a free and secure access to the sea, and whose political and economic independence and territorial integrity should be guaranteed by international covenant.

XIV. A general association of nations must be formed under specific covenants for the purpose of affording mutual guarantees of political independence and territorial integrity to great and small states alike.

In regard to these essential rectifications of wrong and assertions of right we feel ourselves to be intimate partners of all the governments and peoples associated together against the Imperialists. We cannot be separated in interest or divided in purpose. We stand together until the end. For such arrangements and covenants we are willing to fight and to continue to fight until they are achieved; but only because we wish the right to prevail and desire a just and stable peace such as can be secured only by removing the chief provocations to war, which this program does remove. We have no jealousy of German greatness, and there is nothing in this program that impairs it. We grudge her no achievement or distinction of learning or of pacific enterprise such as have made her record very bright and very enviable. We do not wish to injure her or to block in any way her legitimate influence or power. We do not wish to fight her either with arms or with hostile arrangements of trade if she is willing to associate herself with us and the other peace-loving nations of the world in covenants of justice and law and fair dealing. We wish her only to accept a place of equality among the peoples of the world, -- the new world in which we now live, -- instead of a place of mastery.

Neither do we presume to suggest to her any alteration or modification of her institutions. But it is necessary, we must frankly say, and necessary as a preliminary to any intelligent dealings with her on our part, that we should know whom her spokesmen speak for when they speak to us, whether for the Reichstag majority or for the military party and the men whose creed is imperial domination.

We have spoken now, surely, in terms too concrete to admit of any further doubt or question. An evident principle runs through the whole program I have outlined. It is the principle of justice to all peoples and nationalities, and their right to live on equal terms of liberty and safety with one another, whether they be strong or weak.

Unless this principle be made its foundation no part of the structure of international justice can stand. The people of the United States could act upon no other principle; and to the vindication of this principle they are ready to devote their lives, their honor, and everything they possess. The moral climax of this the culminating and final war for human liberty has come, and they are ready to put their own strength, their own highest purpose, their own integrity and devotion to the test.

Bijlage II

The Truman Doctrine

Harry S. Truman

Address before Joint Session of Congress, 12 March 1947

Mr. President, Mr. Speaker, Members of the Congress of the United States:

The gravity of the situation which confronts the world today necessitates my appearance before a joint session of the Congress. The foreign policy and the national security of this country are involved.

One aspect of the present situation, which I wish to present to you at this time for your consideration and decision, concerns Greece and Turkey.

The United States has received from the Greek Government an urgent appeal for financial and economic assistance. Preliminary reports from the American Economic Mission now in Greece and reports from the American Ambassador in Greece corroborate the statement of the Greek Government that assistance is imperative if Greece is to survive as a free nation.

I do not believe that the American people and the Congress wish to turn a deaf ear to the appeal of the Greek Government.

Greece is not a rich country. Lack of sufficient natural resources has always forced the Greek people to work hard to make both ends meet. Since 1940, this industrious and peace loving country has suffered invasion, four years of cruel enemy occupation, and bitter internal strife.

When forces of liberation entered Greece they found that the retreating Germans had destroyed virtually all the railways, roads, port facilities, communications, and merchant marine. More than a thousand villages had been burned. Eighty-five per cent of the children were tubercular. Livestock, poultry, and draft animals had almost disappeared. Inflation had wiped out practically all savings.

As a result of these tragic conditions, a militant minority, exploiting human want and misery, was able to create political chaos which, until now, has made economic recovery impossible.

Greece is today without funds to finance the importation of those goods which are essential to bare subsistence. Under these circumstances the people of Greece cannot make progress in solving their problems of reconstruction. Greece is in desperate need of financial and economic assistance to enable it to resume purchases of food, clothing, fuel and seeds. These are indispensable for the subsistence of its people and are obtainable only from abroad. Greece must have help to import the goods necessary to restore internal order and security, so essential for economic and political recovery.

The Greek Government has also asked for the assistance of experienced American administrators, economists and technicians to insure that the financial and other aid given to Greece shall be used effectively in creating a stable and self-sustaining economy and in improving its public administration.

The very existence of the Greek state is today threatened by the terrorist activities of several thousand armed men, led by Communists, who defy the government's authority at a number of points, particularly along the northern boundaries. A Commission appointed by the United Nations

security Council is at present investigating disturbed conditions in northern Greece and alleged border violations along the frontier between Greece on the one hand and Albania, Bulgaria, and Yugoslavia on the other.

Meanwhile, the Greek Government is unable to cope with the situation. The Greek army is small and poorly equipped. It needs supplies and equipment if it is to restore the authority of the government throughout Greek territory. Greece must have assistance if it is to become a self-supporting and self-respecting democracy.

The United States must supply that assistance. We have already extended to Greece certain types of relief and economic aid but these are inadequate.

There is no other country to which democratic Greece can turn.

No other nation is willing and able to provide the necessary support for a democratic Greek government.

The British Government, which has been helping Greece, can give no further financial or economic aid after March 31. Great Britain finds itself under the necessity of reducing or liquidating its commitments in several parts of the world, including Greece.

We have considered how the United Nations might assist in this crisis. But the situation is an urgent one requiring immediate action and the United Nations and its related organizations are not in a position to extend help of the kind that is required.

It is important to note that the Greek Government has asked for our aid in utilizing effectively the financial and other assistance we may give to Greece, and in improving its public administration. It is of the utmost importance that we supervise the use of any funds made available to Greece; in such a manner that each dollar spent will count toward making Greece self-supporting, and will help to build an economy in which a healthy democracy can flourish.

No government is perfect. One of the chief virtues of a democracy, however, is that its defects are always visible and under democratic processes can be pointed out and corrected. The Government of Greece is not perfect. Nevertheless it represents eighty-five per cent of the members of the Greek Parliament who were chosen in an election last year. Foreign observers, including 692 Americans, considered this election to be a fair expression of the views of the Greek people.

The Greek Government has been operating in an atmosphere of chaos and extremism. It has made mistakes. The extension of aid by this country does not mean that the United States condones everything that the Greek Government has done or will do. We have condemned in the past, and we condemn now, extremist measures of the right or the left. We have in the past advised tolerance, and we advise tolerance now.

Greece's neighbor, Turkey, also deserves our attention.

The future of Turkey as an independent and economically sound state is clearly no less important to the freedom-loving peoples of the world than the future of Greece. The circumstances in which Turkey finds itself today are considerably different from those of Greece. Turkey has been spared the disasters that have beset Greece. And during the war, the United States and Great Britain furnished Turkey with material aid.

Nevertheless, Turkey now needs our support.

Since the war Turkey has sought financial assistance from Great Britain and the United States for the purpose of effecting that modernization necessary for the maintenance of its national integrity.

That integrity is essential to the preservation of order in the Middle East.

The British government has informed us that, owing to its own difficulties can no longer extend financial or economic aid to Turkey.

As in the case of Greece, if Turkey is to have the assistance it needs, the United States must supply it. We are the only country able to provide that help.

I am fully aware of the broad implications involved if the United States extends assistance to Greece and Turkey, and I shall discuss these implications with you at this time.

One of the primary objectives of the foreign policy of the United States is the creation of conditions in which we and other nations will be able to work out a way of life free from coercion. This was a fundamental issue in the war with Germany and Japan. Our victory was won over countries which sought to impose their will, and their way of life, upon other nations.

To ensure the peaceful development of nations, free from coercion, the United States has taken a leading part in establishing the United Nations. The United Nations is designed to make possible lasting freedom and independence for all its members. We shall not realize our objectives, however, unless we are willing to help free peoples to maintain their free institutions and their national integrity against aggressive movements that seek to impose upon them totalitarian regimes. This is no more than a frank recognition that totalitarian regimes imposed on free peoples, by direct or indirect aggression, undermine the foundations of international peace and hence the security of the United States.

The peoples of a number of countries of the world have recently had totalitarian regimes forced upon them against their will. The Government of the United States has made frequent protests against coercion and intimidation, in violation of the Yalta agreement, in Poland, Rumania, and Bulgaria. I must also state that in a number of other countries there have been similar developments.

At the present moment in world history nearly every nation must choose between alternative ways of life. The choice is too often not a free one.

One way of life is based upon the will of the majority, and is distinguished by free institutions, representative government, free elections, guarantees of individual liberty, freedom of speech and religion, and freedom from political oppression.

The second way of life is based upon the will of a minority forcibly imposed upon the majority. It relies upon terror and oppression, a controlled press and radio; fixed elections, and the suppression of personal freedoms.

I believe that it must be the policy of the United States to support free peoples who are resisting attempted subjugation by armed minorities or by outside pressures.

I believe that we must assist free peoples to work out their own destinies in their own way.

I believe that our help should be primarily through economic and financial aid which is essential to economic stability and orderly political processes.

The world is not static, and the status quo is not sacred. But we cannot allow changes in the status quo in violation of the Charter of the United Nations by such methods as coercion, or by such subterfuges as political infiltration. In helping free and independent nations to maintain their freedom, the United States will be giving effect to the principles of the Charter of the United Nations.

It is necessary only to glance at a map to realize that the survival and integrity of the Greek nation are of grave importance in a much wider situation. If Greece should fall under the control of an armed minority, the effect upon its neighbor, Turkey, would be immediate and serious. Confusion and disorder might well spread throughout the entire Middle East.

Moreover, the disappearance of Greece as an independent state would have a profound effect upon those countries in Europe whose peoples are struggling against great difficulties to maintain their freedoms and their independence while they repair the damages of war.

It would be an unspeakable tragedy if these countries, which have struggled so long against overwhelming odds, should lose that victory for which they sacrificed so much. Collapse of free institutions and loss of independence would be disastrous not only for them but for the world. Discouragement and possibly failure would quickly be the lot of neighboring peoples striving to maintain their freedom and independence.

Should we fail to aid Greece and Turkey in this fateful hour, the effect will be far reaching to the West as well as to the East.

We must take immediate and resolute action.

I therefore ask the Congress to provide authority for assistance to Greece and Turkey in the amount of \$400,000,000 for the period ending June 30, 1948. In requesting these funds, I have taken into consideration the maximum amount of relief assistance which would be furnished to Greece out of the \$350,000,000 which I recently requested that the Congress authorize for the prevention of starvation and suffering in countries devastated by the war.

In addition to funds, I ask the Congress to authorize the detail of American civilian and military personnel to Greece and Turkey, at the request of those countries, to assist in the tasks of reconstruction, and for the purpose of supervising the use of such financial and material assistance as may be furnished. I recommend that authority also be provided for the instruction and training of selected Greek and Turkish personnel.

Finally, I ask that the Congress provide authority which will permit the speediest and most effective use, in terms of needed commodities, supplies, and equipment, of such funds as may be authorized.

If further funds, or further authority, should be needed for purposes indicated in this message, I shall not hesitate to bring the situation before the Congress. On this subject the Executive and Legislative branches of the Government must work together.

This is a serious course upon which we embark.

I would not recommend it except that the alternative is much more serious. The United States contributed \$341,000,000,000 toward winning World War II. This is an investment in world freedom and world peace.

The assistance that I am recommending for Greece and Turkey amounts to little more than 1 tenth of 1 per cent of this investment. It is only common sense that we should safeguard this investment and make sure that it was not in vain.

The seeds of totalitarian regimes are nurtured by misery and want. They spread and grow in the evil soil of poverty and strife. They reach their full growth when the hope of a people for a better life has died. We must keep that hope alive.

The free peoples of the world look to us for support in maintaining their freedoms.

If we falter in our leadership, we may endanger the peace of the world -- and we shall surely endanger the welfare of our own nation.

Great responsibilities have been placed upon us by the swift movement of events.

I am confident that the Congress will face these responsibilities squarely.

Bijlage III

Address Before a Joint Session of the Congress on the Persian Gulf Crisis and the Federal Budget Deficit

A Speech by George H. W. Bush, President of the U.S.A. Given to a joint session of the United States Congress, Washington D.C. on 11 September 1990.

Mr. President, Mr. Speaker, members of the Congress, distinguished guests, fellow Americans, thank very much for that warm welcome. We gather tonight, witness to events in the Persian Gulf as significant as they are tragic. In the early morning hours of August 2, following negotiations and promises by Iraq's dictator Saddam Hussein not to use force, a powerful Iraqi Army invaded its trusting and much weaker neighbor, Kuwait. Within three days, 120,000 Iraqi troops with 850 tanks had poured into Kuwait and moved south to threaten Saudi Arabia. It was then that I decided to act to check that aggression.

At this moment, our brave servicemen and women stand watch in that distant desert and on distant seas, side by side with the forces of more than 20 other distant nations.

They are some of the finest men and women of the United States of America. And they're doing one terrific job.

These valiant Americans were ready at a moment's notice to leave their spouses and their children, to serve on the front line halfway around the world. They remind us who keeps America strong. They do.

In the trying circumstances of the gulf, the morale of our servicemen and women is excellent. In the face of danger, they are brave, they're well-trained and dedicated.

A soldier, Pfc. Wade Merritt of Knoxville, Tennessee, now stationed in Saudi Arabia, wrote his parents of his worries, his love of family, and his hope for peace. But Wade also wrote: "I am proud of my country and its firm stance against inhumane aggression. I am proud of my Army and its men. . . I am proud to serve my country."

Let me just say, Wade, America is proud of you and is grateful to every soldier, sailor, Marine and airman serving the cause of peace in the Persian Gulf.

I also want to thank the chairman of the Joint Chiefs of Staff, General [Colin L.] Powell, the Chiefs, here tonight, our commander in the Persian Gulf, General H. Norman Schwarzkopf, and the men and women of the Department of Defense. What a magnificent job you all are doing and thank you very very much.

I wish I could say their work is done. But we all know it's not.

So if ever there was a time to put country before self and patriotism before party, the time is now. And let me thank all Americans, especially those in this chamber tonight, for your support for our armed forces and for their mission.

That support will be even more important in the days to come.

So tonight, I want to talk to you about what's at stake—what we must do together to defend civilized values around the world and maintain our economic strength at home.

Contents 1U.S. Objectives in Persian Gulf

- 2'The Test We Face Is Great'
- 3'Our Hearts Go Out to the Hostages'
- 4'Let No One Even Contemplate Profiteering'

- 5Addressing the Federal Deficit
- 6Four-Part Budget Agenda
- 7Requirements of Fiscal Agreement

U.S. Objectives in Persian Gulf [\[edit\]](#)

Our objectives in the Persian Gulf are clear, our goals defined and familiar:

Iraq must withdraw from Kuwait completely, immediately and without condition.

Kuwait's legitimate government must be restored.

The security and stability of the Persian Gulf must be assured.

And American citizens abroad must be protected.

These goals are not ours alone. They've been endorsed by the U.N. Security Council five times in as many weeks. Most countries share our concern for principle, and many have a stake in the stability of the Persian Gulf. This is not, as Saddam Hussein would have it, the United States against Iraq. It is Iraq against the world.

As you know, I've just returned from a very productive meeting with Soviet President [*Mikhail*] Gorbachev, and I am pleased that we are working together to build a new relationship. In Helsinki, our joint statement affirmed to the world our shared resolve to counter Iraq's threat to peace. Let me quote: "We are united in the belief that Iraq's aggression must not be tolerated. No peaceful international order is possible if larger states can devour their smaller neighbors."

Clearly, no longer can a dictator count on East-West confrontation to stymie concerted United Nations action against aggression.

A new partnership of nations has begun, and we stand today at a unique and extraordinary moment. The crisis in the Persian Gulf, as grave as it is, also offers a rare opportunity to move toward an historic period of cooperation. Out of these troubled times, our fifth objective—a **new world order**—can emerge: A new era—freer from the threat of terror, stronger in the pursuit of justice and more secure in the quest for peace. An era in which the nations of the world, east and west, north and south, can prosper and live in harmony.

A hundred generations have searched for this elusive path to peace, while a thousand wars raged across the span of human endeavor, and today that new world is struggling to be born. A world quite different from the one we've known. A world where the rule of law supplants the rule of the jungle. A world in which nations recognize the shared responsibility for freedom and justice. A world where the strong respect the rights of the weak.

This is the vision that I shared with President Gorbachev in Helsinki. He and the other leaders from Europe, the gulf and around the world understand that how we manage this crisis today could shape the future for generations to come.

'The Test We Face Is Great' [\[edit\]](#)

The test we face is great and so are the stakes. This is the first assault on the new world that we seek, the first test of our mettle. Had we not responded to this first provocation with clarity of purpose; if we do not continue to demonstrate our determination, it would be a signal to actual and potential despots around the world.

America and the world must defend common vital interests. And we will.

America and the world must support the rule of law. And we will.

America and the world must stand up to aggression. And we will.

And one thing more: in the pursuit of these goals, America will not be intimidated.

Vital issues of principle are at stake. Saddam Hussein is literally trying to wipe a country off the face of the Earth.

We do not exaggerate. Nor do we exaggerate when we say: Saddam Hussein will fail.

Vital economic interests are at risk as well. Iraq itself controls some 10 percent of the world's proven oil reserves. Iraq plus Kuwait controls twice that. An Iraq permitted to swallow Kuwait would have the economic and military power, as well as the arrogance, to intimidate and coerce its neighbors—neighbors who control the lion's share of the world's remaining oil reserves. We cannot permit a resource so vital to be dominated by one so ruthless. And we won't.

Recent events have surely proven that there is no substitute for American leadership. In the face of tyranny, let no one doubt American credibility and reliability. Let no one doubt our staying power. We will stand by our friends. One way or another, the leader of Iraq must learn this fundamental truth.

From the outset, acting hand-in-hand with others, we've sought to fashion the broadest possible international response to Iraq's aggression. The level of world cooperation and condemnation of Iraq is unprecedented.

Armed forces from countries spanning four continents are there at the request of King Fahd of Saudi Arabia to deter and, if need be, to defend against attack. Muslims and non-Muslims, Arabs and non-Arabs, soldiers from many nations, stand shoulder-to-shoulder, resolute against Saddam Hussein's ambitions.

And we can now point to five United Nations Security Council resolutions that condemn Iraq's aggression. They call for Iraq's immediate and unconditional withdrawal, the restoration of Kuwait's legitimate government and categorically reject Iraq's cynical and self-serving attempt to annex Kuwait.

Finally, the United Nations has demanded the release of all foreign nationals held hostage against their will and in contravention of international law. It's a mockery of human decency to call these people "guests." They are hostages, and the whole world knows it.

Prime Minister Margaret Thatcher, a dependable ally, said it all: "We do not bargain over hostages. We will not stoop to the level of using human beings as bargaining [*chips*]. Ever."

'Our Hearts Go Out to the Hostages'[\[edit\]](#)

Of course, of course, our hearts go out to the hostages, to their families. But our policy cannot change. And it will not change. America and the world will not be blackmailed by this ruthless policy.

We're now in sight of a United Nations that performs as envisioned by its founders. We owe much to the outstanding leadership of Secretary General Javier Perez de Cuellar. The United Nations is backing up its words with action. The Security Council has imposed mandatory economic sanctions on Iraq, designed to force Iraq to relinquish the spoils of its illegal conquest. The Security Council has also taken the decisive step of authorizing the use of all means necessary to ensure compliance with these sanctions.

Together with our friends and allies, ships of the United States Navy are today patrolling Mideast waters, and they've already intercepted more than 700 ships to enforce the sanctions. Three regional leaders I spoke with just yesterday told me that these sanctions are working. Iraq is feeling the heat.

We continue to hope that Iraq's leaders will recalculate just what their aggression has cost them. They are cut off from world trade, unable to sell their oil, and only a tiny fraction of goods gets through.

The communique with President Gorbachev made mention of what happens when the embargo is so effective that children of Iraq literally need milk, or the sick truly need medicine. Then, under strict international supervision that guarantees the proper destination, then—food will be permitted.

At home, the material cost of our leadership can be steep. And that's why Secretary of State [*James A.*] Baker and Treasury Secretary [*Nicholas F.*] Brady have met with many world leaders to underscore that the burden of this collective effort must be shared. We're prepared to do our share and more to help carry that load; we insist that others do their share as well.

The response of most of our friends and allies has been good. To help defray costs, the leaders of Saudi Arabia, Kuwait and the U.A.E., the United Arab Emirates have pledged to provide our deployed troops with all the food and fuel they need. Generous assistance will also be provided to stalwart front-line nations, such as Turkey and Egypt.

And I'm also heartened to report that this international response extends to the neediest victims of this conflict—those refugees. For our part, we have contributed \$ 28 million for relief efforts. This is but a portion of what is needed. I commend, in particular, Saudi Arabia, Japan and several European nations who have joined us in this purely humanitarian effort.

'Let No One Even Contemplate Profiteering' [\[edit\]](#)

There's an energy-related cost to be borne as well. Oil-producing nations are already replacing lost Iraqi and Kuwaiti output. More than half of what was lost has been made up, and we're getting superb cooperation. If producers, including the United States, continue steps to expand oil and gas production, we can stabilize prices and guarantee against hardship. Additionally, we and several of our allies always have the option to extract oil from our strategic petroleum reserves, if conditions warrant. As I've pointed out before, conservation efforts are essential to keep our energy needs as low as possible. We must then take advantage of our energy sources across the board: coal, natural gas, hydro and nuclear. Our failure, our failure to do these things has made us more dependent on foreign oil than ever before. And finally, let no one even contemplate profiteering from this crisis. We will not have it.

I cannot predict just how long it'll take to convince Iraq to withdraw from Kuwait. Sanctions will take time to have their full intended effect. We will continue to review all options with our allies, but let it be clear: We will not let this aggression stand.

Our interest, our involvement in the gulf, is not transitory. It pre-dated Saddam Hussein's aggression and will survive it. Long after all our troops come home, and we all hope it's soon, very soon, there will be a lasting role for the United States in assisting the nations of the Persian Gulf. Our role then is to deter future aggression. Our role is to help our friends in their own self-defense. And something else: to curb the proliferation of chemical, biological, ballistic missile and, above all, nuclear technologies.

And let me also make clear that the United States has no quarrel with the Iraqi people. Our quarrel is with Iraq's dictator and with his aggression. Iraq will not be permitted to annex Kuwait. And that's not a threat. It's not a boast. That's just the way it's going to be.

Addressing the Federal Deficit [\[edit\]](#)

Our ability to function effectively as a great power abroad depends on how we conduct ourselves at home. Our economy, our armed forces, our energy dependence and our cohesion all determine whether we can help our friends and stand up to our foes.

For America to lead, America must remain strong and vital. Our world leadership and domestic strength are mutual and reinforcing; a woven piece, as strongly bound as Old Glory.

To revitalize our leadership—our leadership capacity, we must address our budget deficit—not after Election Day, or next year, but now.

Higher oil prices slow our growth, and higher defense costs would only make our fiscal deficit problem worse. That deficit was already greater than it should have been—a projected \$ 232 billion for the coming year. It must—it will—be reduced.

To my friends in Congress, together we must act this very month—before the next fiscal year begins on October 1 — to get America's economic house in order. The Gulf situation helps us realize we are more economically vulnerable than we ever should be. Americans must never again enter any crisis—economic or military—with an excessive dependence on foreign oil and an excessive burden of federal debt.

Most Americans are sick and tired of endless battles in the Congress and between the branches over budget matters. And it's high time we pulled together — and get the job done right. It is up to us to straighten this out.

Four-Part Budget Agenda[[edit](#)]

The job has four basic parts.

First: The Congress should, this month, within a budget agreement, enact growth-oriented tax measures—to help avoid recession in the short term; and to increase savings, investment, productivity and competitiveness for the longer term. These measures include extending incentives for research and experimentation; expanding the use of IRAs for new homeowners; establishing tax-deferred family savings accounts; creating incentives for the creation of enterprise zones and initiatives to encourage more domestic drilling; and, yes, reducing the tax rate on capital gains.

And second: The Congress should, this month, enact a prudent multi-year defense program—one that reflects not only the improvement in East-West relations, but our broader responsibilities to deal with the continuing risks of outlaw action and regional conflict. Even with our obligations in the gulf, a sound defense budget can have some reduction in real terms, and we are prepared to accept that. But to go beyond such levels, where cutting defense would threaten our vital margin of safety, is something I will never accept.

The world is still dangerous, and surely that is now clear. Stability is not secure. American interests are far-reaching. Interdependence has increased. The consequences of regional instability can be global. This is no time to risk America's capacity to protect her vital interests.

Third: The Congress should, this month, enact measures to increase domestic energy production and energy conservation—in order to reduce dependence on foreign oil. These measure should include my proposals to increase incentives for domestic oil and gas exploration, fuel-switching, and to accelerate the development of Alaskan energy resources, without damage to wildlife.

As you know, when the oil embargo was imposed in the early 1970s, the United States imported almost 6 million barrels of oil per day. This year, before the Iraqi invasion, U.S. imports had risen to nearly 8 million barrels per day. We had moved in the wrong direction. Now we must act to correct that trend.

Fourth: The Congress should, this month, enact a five-year program to reduce the projected debt and deficits by \$ 500 billion — that is, by half a trillion dollars. If, with the Congress, we can develop a satisfactory program by the end of the month, we can avoid the axe of "sequester"—deep across-the-board cuts that would threaten our military capacity and risk substantial domestic disruption.

Requirements of Fiscal Agreement[[edit](#)]

I want to be able to tell the American people we have truly solved the deficit problem. For me to do that, a budget agreement must meet these tests:

It must include the measures I've recommended to increase economic growth and reduce dependence on foreign oil.

It must be fair. All should contribute, but the burden should not be excessive for any one group of programs or people.

It must address the growth of government's hidden liabilities.

It must reform the budget process, and further, it must be real.

I urge Congress to provide a comprehensive five-year deficit reduction program to me as a complete legislative package—with measures to assure that it can be fully enforced. America is tired of phony deficit reduction, or promise-now, save-later plans. Enough is enough. It is time for a program that is credible and real.

Finally, to the extent that the deficit-reduction program includes new revenue measures, it must avoid any measure that would threaten economic growth or turn us back toward the days of punishing income tax rates. That is one path we should not head down again.

I have been pleased with recent progress, although it has not always seemed so smooth. But now it is time to produce.

I hope we can work out a responsible plan. But with or without agreement from the budget summit, I ask both houses of the Congress to allow a straight up-or-down vote on a complete \$ 500 billion deficit-reduction package—not later than September 28.

If the Congress cannot get me a budget, then Americans will have to face a tough, mandated sequester.

I am hopeful—in fact, I am confident—the Congress will do what it should. And I can assure you that we in the executive branch will do our part.

In the final analysis, our ability to meet our responsibilities abroad depends upon political will and consensus at home. It's never easy in democracies, for we govern only with the consent of the governed. And although free people in a free society are bound to have their differences, Americans traditionally come together in times of adversity and challenge.

Once again, Americans have stepped forward to share a tearful goodbye with their families before leaving for a strange and distant shore. At this very moment, they serve together with Arabs, Europeans, Asians and Africans in defense of principle and the dream of a **new world order**. That is why they sweat and toil in the sand and the heat and the sun.

If they can come together under such adversity; if old adversaries like the Soviet Union and the United States can work in common cause, then surely we who are so fortunate to be in this great chamber—Democrats, Republicans, liberals, conservatives—can come together to fulfill our responsibilities here.

Thank you. Good night. And God bless the United States of America.